

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BRANDUOLINĖS SAUGOS
Į S T A T Y M A S**

2011 m. birželio 28 d. Nr. XI-1539
Vilnius

**PIRMASIS SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir reglamentavimo sritis

1. Šis įstatymas nustato branduolinės saugos užtikrinimo teisinius pagrindus, asmenų, vykdančių veiklą branduolinės energetikos srityje ir su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis, pareigas, teises ir atsakomybę užtikrinant branduolinę saugą, taip pat valstybės institucijų funkcijas branduolinės saugos valstybinio reglamentavimo srityje.

2. Šiuo įstatymu įtvirtinami pagrindiniai branduolinės saugos principai, kuriais siekiama užtikrinti kiek įmanoma aukštesnį branduolinės saugos lygį ir kiek įmanoma mažesnę riziką žmonėms, jų turtui ir aplinkai dėl branduolinės energetikos objektų veiklos ir bet kurios kitos veiklos, susijusios su branduolinių ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagų naudojimu.

3. Šis įstatymas taikomas visais branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapais: vertinant statybos vietą (aikštelę), projektuojant, statant, pripažįstant branduolinės energetikos objektą tinkamu eksploatuoti, eksploatuojant, vykdant eksploatavimo nutraukimą, taip pat prižiūrint uždarytą radioaktyviųjų atliekų atliekyną, įsigyjant, turint, naudojant ar vežant branduolines ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagas.

4. Šio įstatymo nuostatos suderintos su šio įstatymo 2 priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Branduolinė medžiaga** – plutonis, uranas (gamtinis, įsodrintas urano 235 ar urano 233 izotopais arba nuskurdintas) ir toris, esantys metalų lydiniuose, cheminiuose junginiuose ar koncentratuose arba kitų medžiagų mišiniuose.

2. **Branduolinė sauga** – visuma teisinių, organizacinių ir techninių priemonių ir branduolinės energetikos objektą eksploatuojančios organizacijos ar kitą veiklą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis vykdančių asmenų ir (ar) jų darbuotojų kompetencijų, garantuojančių tinkamą branduolinės energetikos objektų eksploatavimo ar atitinkamos veiklos sąlygų užtikrinimą, avarijų išvengimą (prevenciją) ar jų padarinių sušvelninimą, įskaitant atitinkamas radiacinės saugos priemones, siekiant užtikrinti žmonių ir aplinkos apsaugą nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio.

3. **Branduolinės energetikos objekto pripažinimas tinkamu eksploatuoti** – pripažinimas, kad įrengti branduolinės energetikos objekto konstrukcijos, sistemos ir komponentai atitinka projektą ir saugos reikalavimus, o licencijos turėtojo normatyviniai techniniai dokumentai, organizacinė struktūra, darbuotojų skaičius ir jų kompetencijos yra tinkamos, kad branduolinės energetikos objektą būtų galima saugiai eksploatuoti.

4. **Branduolinės energetikos objekto saugos analizės ataskaita** – branduolinės energetikos objekto projekto dokumentas, kuriame pateikiami išsamūs branduolinės energetikos objekto saugos vertinimo rezultatai ir pagrindžiama branduolinės energetikos objekto sauga.

5. **Dalioji medžiaga** – cheminio elemento izotopas, kuris gali sudaryti kritinę masę ir

dėl to gali vykti savaiminė grandininė branduolių dalijimosi reakcija.

6. **Neįprastasis įvykis** – bet koks nepageidaujamas atsitikimas (ar keli atsitikimai) vykdamas licencijuojamą ir leidimais reguliuojamą veiklą, branduolinės energetikos objekto eksploatavimo pažeidimas, įskaitant branduolines ir (ar) radiologines avarijas, kurie daro arba gali daryti neigiamą poveikį saugai ir apie kuriuos pranešama teisės aktų nustatyta tvarka.

7. **Pirmasis branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko arba neenergetinio branduolinio reaktoriaus paleidimas** – branduolinės (atominės) elektrinės pripažinimo tinkama eksploatuoti etapas, kuris apima jos konstrukciją, sistemų ir komponentų, įskaitant radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sistemas, parengimą, branduolinio kuro įkrovimą į reaktorių, kritinės būsenos sudarymą, energijos gamybos pradžią, galios didinimą iki numatytosios pramoniniam branduolinės (atominės) elektrinės eksploatavimui, arba neenergetinio branduolinio reaktoriaus pripažinimo tinkamu eksploatuoti etapas, kuris apima jo konstrukciją, sistemų ir komponentų, įskaitant radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sistemas, parengimą, branduolinio kuro įkrovimą į reaktorių, kritinės būsenos sudarymą, galios didinimą iki numatytosios šiam branduoliniam reaktoriui eksploatuoti.

8. **Saugai svarbūs branduolinės energetikos objekto konstrukcijos, sistemos ir komponentai** – branduolinės energetikos objekto konstrukcijos, sistemos ir komponentai, kurių viena iš paskirčių yra apsaugoti žmones ir aplinką nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio.

9. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme (toliau – Branduolinės energijos įstatymas), Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme (toliau – Radiacinės saugos įstatymas) ir Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymas).

3 straipsnis. Pagrindiniai branduolinės saugos ir fizinės saugos užtikrinimo principai

1. Pagrindiniai branduolinės saugos užtikrinimo principai yra šie:

1) atsakomybės už branduolinės saugos užtikrinimą principas. Visiška atsakomybė už branduolinės saugos užtikrinimą tenka asmenims, atsakingiems už branduolinės energetikos objektą ar veiklą, keliančią jonizuojančiosios spinduliuotės riziką;

2) branduolinės saugos valstybinio reglamentavimo principas. Saugai užtikrinti turi būti sukurta ir palaikoma veiksminga teisinio reglamentavimo ir valstybinio valdymo struktūra, apimanti ir nepriklausomą branduolinės energetikos srities veiklos, kitos veiklos su branduolinėmis ir branduolinio kuro ciklo medžiagomis valstybinį reglamentavimą ir priežiūrą vykdančią instituciją;

3) branduolinės saugos prioriteto organizacijų, vykdančių branduolinės energetikos srities veiklą ir kitą veiklą su branduolinėmis ir branduolinio kuro ciklo medžiagomis, vadyboje principas. Veiksmingas vadovavimas ir vadyba saugai užtikrinti turi būti sukurti ir palaikomi visų su branduolinės energetikos objektų veikla bei branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų naudojimu ir kita veikla susijusių asmenų. Šių asmenų vadybos sistemos aukščiausias prioritetas turi būti branduolinės saugos užtikrinimas. Išteklių skyrimas saugai užtikrinti turi būti diferencijuojamas atsižvelgiant į nagrinėjamo klausimo įtaką saugai;

4) veiklos pagrįstumo ir tikslingumo principas. Branduolinės energetikos objekto ar kitokios veiklos, susijusios su branduolinių ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagų įsigijimu, turėjimu, naudojimu ar vežimu, teikiama ekonominė, socialinė ar kitokia nauda turi būti objektyviai didesnė negu galima veiklos rizika;

5) branduolinės saugos optimizavimo principas. Naudojamos tokios branduolinės saugos užtikrinimo priemonės, kurios leistų pasiekti aukščiausią, racionaliai įmanomą branduolinės saugos lygį, tačiau neturi būti keliami reikalavimai, kurie nepagrįstai užkirstų kelią eksploatuoti branduolinės energetikos objektą arba vykdyti kitokią su branduolinių ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagų įsigijimu, turėjimu, naudojimu ar vežimu susijusią

veiklą;

6) rizikos žmonėms mažinimo principas. Branduolinės saugos priemonės turi užtikrinti kiek įmanoma mažesnę riziką, kad bet kuris žmogus bus paveiktas jonizuojančiosios spinduliuotės ir dėl to patirs žalą. Jonizuojančiosios spinduliuotės poveikis turi būti kiek galima mažesnis ir neviršyti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytų ribinių dozių;

7) dabarties ir ateities kartų apsaugos principas. Dabarties ir ateities žmonės ir aplinka turi būti apsaugoti nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio;

8) avarijų išvengimo (prevencijos) principas. Turi būti taikomos visos racionaliai įmanomos priemonės, leidžiančios užkirsti kelią branduolinėms ar radiologinėms avarijoms ir, jeigu jos įvyktų, sušvelninti jų padarinius;

9) avarinės parengties ir reagavimo principas. Turi būti taikomos avarinės parengties ir reagavimo užtikrinimo priemonės branduolinių ir radiologinių avarijų atveju, kitomis radiacinį pavojų keliančiomis situacijomis;

10) apsaugos nuo gamtinės arba dėl nereguliuojamos žmogaus veiklos susidariusios jonizuojančiosios spinduliuotės principas. Turi būti taikomos pagrįstos ir optimizuotos priemonės apsaugai nuo gamtinės arba dėl nereguliuojamos žmogaus veiklos susidariusios jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio.

2. Užtikrinant fizinę saugą, vadovaujamasi principais, nustatytais 2005 m. Branduolinių medžiagų fizinės saugos konvencijos pakeitime.

ANTRASIS SKYRIUS

BRANDUOLINĖS SAUGOS REGLAMENTAVIMO SRITYS, DOKUMENTŲ SISTEMA, ADMINISTRACINIAI SPRENDIMAI IR POVEIKIO PRIEMONĖS

4 straipsnis. Pagrindinės branduolinės saugos reglamentavimo sritys

Pagrindinės branduolinės saugos reglamentavimo sritys yra:

1) branduolinės energetikos objektų statybos vietos (aikštelės) vertinimas, branduolinės energetikos objekto projektavimas, statyba, pripažinimas tinkamu eksploatuoti, eksploatavimas, eksploatavimo nutraukimo vykdymas, uždarytų radioaktyviųjų atliekų atliekynų priežiūra;

2) branduolinės energetikos objektų, branduolinių medžiagų ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinė sauga;

3) branduolinės energetikos objektų saugai svarbių konstrukcijų, sistemų ir komponentų priešgaisrinė sauga;

4) pasirengimas galimoms branduolinėms ir radiologinėms avarijoms, jų prevencija, avarinė parengtis branduolinės energetikos objektuose ir vežant branduolines ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagas;

5) branduolinio kuro ciklo medžiagų vežimas;

6) branduolinių ir kitų daliųjų medžiagų, kurių kiekis viršija šio įstatymo 1 priede nustatytą kiekį, įsigijimas, turėjimas, naudojimas;

7) radioaktyviųjų atliekų tvarkymas, įskaitant radioaktyviųjų atliekų klasifikavimą, nebekontroliuojamųjų lygių, kurių neviršijant radioaktyviosios atliekos nebekontroliuojamos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės žalingo poveikio požiūriu, nustatymą ir radionuklidų išmetimą į aplinką;

8) branduolinės energetikos objektą eksploatuojančios organizacijos ar kitą veiklą su branduolinėmis medžiagomis, kurių kiekis viršija šio įstatymo 1 priede nustatytą kiekį, ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis vykdančių asmenų ir (ar) jų darbuotojų, taip pat branduolinės energetikos srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais radiacinę saugą;

9) licencijuojamą veiklą vykdančių ir kitą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusią veiklą, taip pat branduolinės energetikos objekto statybos vietos

(aikštelės) vertinimą vykdančių asmenų vadybos sistemos.

5 straipsnis. Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų sistema

1. Branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų sistemą sudaro:

1) branduolinės saugos reikalavimai;

2) branduolinės saugos taisyklės;

3) standartai;

4) licencijos ar leidimo turėtojo normatyviniai techniniai dokumentai;

5) branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) vertinimą atliekančių asmenų normatyviniai techniniai dokumentai.

2. Branduolinės saugos reikalavimų ir branduolinės saugos taisyklių rengimo tvarkos aprašą, taip pat parengtus branduolinės saugos reikalavimus ir branduolinės saugos taisykles tvirtina Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

3. Branduolinės saugos reikalavimai ir branduolinės saugos taisyklės yra privalomi visiems asmenims.

4. Branduolinės saugos taisyklės nustato branduolinės saugos reikalavimų įgyvendinimo būdus, metodus, tam tikro darbo ar proceso organizavimo ir vykdymo tvarką, dokumentų rengimo tvarką, darbo su konstrukcijomis, sistemomis ir komponentais tvarką.

5. Standartai taikomi savanoriškai, išskyrus atvejus, kai privalomuosiuose teisės aktuose arba licencijos galiojimo sąlygose nurodoma, kad atitinkamą standartą taikyti privaloma.

6. Asmenims, savanoriškai pasirinkusiems ir teisės aktų nustatyta tvarka deklaravusiems, kad gaminiai, paslaugos ar procesai atitinka standartus, deklaruotų standartų techniniai reikalavimai tampa privalomi.

7. Licencijos ar leidimo turėtojo normatyvinius techninius dokumentus tvirtina pats licencijos ar leidimo turėtojas. Branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) vertinimą atliekančių asmenų normatyvinius techninius dokumentus tvirtina patys asmenys, atliekantys branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) vertinimą.

6 straipsnis. Administraciniai sprendimai, priimami vykdant priežiūrą, ir administracinio poveikio priemonės

1. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija jos viršininko nustatyta tvarka, atlikdama licencijuojamos ir leidimais reguliuojamos veiklos priežiūrą, derina dokumentus, kuriuos vadovaujantis šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais privaloma su ja suderinti.

2. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę teikti privalomus vykdyti nurodymus visiems licencijų ar leidimų turėtojams pašalinti nustatytus branduolinės saugos pažeidimus, sustabdyti darbus Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatytais terminais ir (arba) sustabdyti branduolinį reaktorių, sumažinti jo galią, sustabdyti kitų įrenginių eksploatavimą ar darbus, esant bent vienam iš šių atvejų:

1) išdavus licenciją ar leidimą, paaiškėja, kad paraiškoje ir kituose pateiktuose dokumentuose buvo pateikti klaidingi duomenys, ir po įspėjimo per Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatytą terminą patikslinti duomenys nepateikiami;

2) licencijos ar leidimo turėtojas pažeidžia teisės aktų reikalavimus;

3) licencijos ar leidimo turėtojas nebeatitinka reikalavimų, kuriuos atitiko, kai licencija ar leidimas buvo išduoti, ir per Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įspėjime nustatytą terminą, kaip nurodyta šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje, nepašalina nustatytų pažeidimų;

4) nėra vykdomi reikalavimai, atsirandantys dėl Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatinimo įsipareigojimų;

5) licencijos ar leidimo turėtojas nevykdo ar netinkamai vykdo nustatytas veiklos sąlygas;

6) kitais Branduolinės energijos įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytais pagrindais.

3. Sprendimą dėl šio straipsnio 2 dalyje nustatytų privalomų vykdyti nurodymų teikimo Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas priima, kai licencijos ar leidimo turėtojo veikloje nustatomi branduolinės saugos pažeidimai, atsižvelgdamas į šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytus reikalavimus branduolinei saugai, taip pat vadovaudamasis branduolinės saugos reikalavimais, branduolinės saugos taisyklėmis, standartais ir licencijos ar leidimo sąlygomis. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko privalomi vykdyti nurodymai ir jų mastas kiekvienu konkrečiu atveju nustatomi įvertinus galimas grėsmes, jų poveikį ir mastą bei riziką žmonėms, jų turtui ir aplinkai. Privalomi vykdyti nurodymai skiriami vadovaujantis proporcingumo, teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais.

4. Sprendimą dėl laikino branduolinės energetikos objekto veiklos sustabdymo bet kuriuo branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapu teisės aktų nustatyta tvarka taip pat turi teisę priimti branduolinės energetikos objektą eksploatuojanti organizacija ar kitas asmuo, turintis šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 5 punktuose nurodytas licencijas.

5. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įgalioti darbuotojai turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus ir skirti administracines nuobaudas.

7 straipsnis. Teisės aktų viešumas

Branduolinę saugą reglamentuojančių teisės aktų projektai ir galiojantys teisės aktai yra vieši, išskyrus atvejus, kai kiti teisės aktai riboja jų viešumą.

TREČIASIS SKYRIUS BRANDUOLINĖS SAUGOS VALSTYBINIO REGLAMENTAVIMO SISTEMA

8 straipsnis. Branduolinės saugos valstybinis reglamentavimas

1. Valstybės politiką branduolinės saugos srityje formuoja Lietuvos Respublikos Seimas.

2. Branduolinės saugos valstybinį reglamentavimą pagal kompetenciją vykdo:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

2) Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija.

3. Šis įstatymas, kiti Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai gali nustatyti kitų institucijų kompetenciją, įgaliojimus ir pareigas, susijusius su branduolinės energetikos objektų ir veiklos, susijusios su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis, priežiūra.

9 straipsnis. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompetencija branduolinės saugos srityje

Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė):

1) įgyvendina valstybės politiką branduolinės saugos srityje;

2) ne rečiau kaip kartą per 10 metų organizuoja reguliarius nacionalinės branduolinės saugos teisinio reglamentavimo sistemos ir kompetentingų reglamentavimo institucijų veiklos įvertinimus ir paprašo atlikti atitinkamų nacionalinės branduolinės saugos teisinio reglamentavimo sistemos dalių ir (arba) institucijų padalinių tarptautinį ekspertinį įvertinimą, siekdama nuolat gerinti branduolinę saugą. Visų ekspertinių įvertinimų, kai jie būna parengti, rezultatai pateikiami Europos Sąjungos valstybėms narėms ir Europos Komisijai;

3) atlieka kitas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

10 straipsnis. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos tikslai ir uždaviniai branduolinės saugos srityje

1. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos steigimo pagrindines nuostatas

nustato Branduolinės energijos įstatymas.

2. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos pagrindinis tikslas branduolinės saugos srityje – vykdyti branduolinės energetikos objektų ir veiklos, susijusios su branduolinėmis ir branduolinio kuro ciklo medžiagomis, branduolinės saugos valstybinį reglamentavimą ir priežiūrą, siekiant apsaugoti visuomenę ir aplinką nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio.

3. Pagrindiniai Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos uždaviniai branduolinės saugos srityje – sukurti ir nuolat tobulinti branduolinės saugos reglamentavimo sistemą, vertinti branduolinės energetikos objektų ir veiklos, susijusios su branduolinėmis ir branduolinio kuro ciklo medžiagomis, saugą, išduoti licencijas ir leidimus, prižiūrėti, kaip laikomasi šio įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatų vykdant patikrinimus, ir prireikus taikyti poveikio priemones įstatymų ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos kompetencija branduolinės saugos srityje

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, vykdydama branduolinės saugos valstybinį reglamentavimą ir priežiūrą, atlieka šias funkcijas:

1) kuria ir tobulina branduolinės saugos, radiacinės saugos, branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinės saugos, taip pat branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės valstybinio reglamentavimo ir priežiūros sistemą, tvirtina šias sritis, įskaitant šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytas branduolinės saugos reglamentavimo sritis, reglamentuojančius teisės aktus;

2) šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka taiko poveikio priemones, reikalauja, kad atitinkami asmenys įgyvendintų koregavimo priemones, pašalintų pažeidimus, ir prižiūri, kaip įgyvendinami šie reikalavimai;

3) prižiūri, kaip laikomasi reikalavimų, atsirandančių dėl Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo įsipareigojimų;

4) prižiūri, kaip laikomasi branduolinės energetikos objektų saugai svarbių konstrukcijų, sistemų ir komponentų saugos ir priešgaisrinės saugos reikalavimų;

5) nagrinėja ir teikia kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, Lietuvos Respublikos ir tarptautinėms organizacijoms ir visuomenei informaciją apie branduolinės saugos požįriu svarbius įvykius;

6) inicijuoja, koordinuoja ir kontroliuoja su branduoline sauga susijusius mokslinius tyrimus ir bandymus, reikalingus branduolinei saugai gerinti;

7) prižiūri, kaip licencijos turėtojai laikosi šio įstatymo, Branduolinės energijos įstatymo, Radiacinės saugos įstatymo, Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo bei kitų branduolinę saugą reglamentuojančių teisės aktų ir branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų reikalavimų projektuojant, statant, eksploatuojant ir kitaip naudojant ir tvarkant saugai svarbius konstrukcijas, sistemas ir komponentus;

8) palaiko valstybinės branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės sistemos funkcionavimą;

9) atlieka šiame ir kituose įstatymuose, kituose teisės aktuose ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos nuostatuose nustatytas funkcijas.

12 straipsnis. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos teisės vykdant branduolinės saugos valstybinį reglamentavimą ir priežiūrą

1. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, atlikdama jai pavestas branduolinės saugos valstybinio reglamentavimo ir priežiūros funkcijas, turi teisę:

1) gauti iš branduolinės energetikos objekto projektą įgyvendinančių asmenų, pareiškėjų ir licencijos turėtojų, jiems paslaugas teikiančių, prekes tiekiančių, darbus atliekančių ar kitą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusią veiklą vykdančių asmenų visą branduolinės saugos peržiūrai ir įvertinimui reikalingą informaciją;

2) įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gauti branduolinės saugos reglamentavimui ir iš Lietuvos Respublikos prisiimtų branduolinio ginklo neplatavimo ir kitų tarptautinių įsipareigojimų atsirandančių reikalavimų įgyvendinimo priežiūrai reikalingą informaciją ir dokumentus iš tokia informacija ar dokumentais disponuojančių asmenų;

3) koordinuoti veiksmus su kitomis valstybės valdymo ir (ar) savivaldybių institucijomis, jeigu tai yra reikalinga branduolinės saugos reglamentavimo funkcijoms atlikti;

4) naudotis ekspertų ir konsultantų, mokslinės-techninės paramos organizacijų, kitų tiekėjų, nepriklausomų nuo pareiškėjų, licencijos turėtojų ar kitą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusių veiklą vykdančių asmenų paslaugomis.

2. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos darbuotojai, pateikę tarnybinių pažymėjimą, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko išduotą dokumentą, patvirtinantį jų įgaliojimus, ir, kai būtina, galiojantį leidimą patekti į branduolinės energetikos objektą, turi šias teises:

1) priežiūros tikslais atlikdami patikrinimus lankytis branduolinės energetikos objekte, jo statybos vietoje (aikštelėje) arba licencijuojamos veiklos vykdymo vietoje bet kuriuo metu;

2) pagal šio ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas sąlygas ir procedūras gauti įgaliojimams vykdyti reikalingą informaciją;

3) patekti ir atlikti patikrinimą pareiškėjo, licencijos ir leidimo turėtojo ar jiems paslaugas teikiančių, prekes tiekiančių, darbus atliekančių asmenų ar kitą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusių veiklą vykdančio asmens patalpose, teritorijoje ir transporto priemonėse, peržiūrėti reikalingus dokumentus, skaitmeninėse ir kitose laikmenose esančią informaciją, gauti jų kopijas ar išrašus;

4) gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamo asmens veikla, reikalauti, kad šie asmenys atvyktų duoti paaiškinimų į Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos tarnybines patalpas;

5) laikinai paimti dokumentus ir (ar) daiktus, kurie būtini ar turi įrodomosios reikšmės atliekant pažeidimo tyrimą, pateikdami motyvuotą sprendimą dėl dokumentų ir (ar) daiktų poėmio ir paimtų dokumentų ir (ar) daiktų aprašą;

6) pasitelkti specialistus ir ekspertus branduolinei saugai vertinti ir kitiems susijusiems darbams atlikti;

7) tikrindami ir tirdami pažeidimus, naudoti technines priemones, įskaitant fotografavimo ir filmavimo įrangą;

8) kitas teisės aktuose nustatytas teises.

3. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įgalioti darbuotojai, atlikdami savo funkcijas, turi teisę pasitelkti kitų valstybės institucijų pareigūnus, turinčius atitinkamus įgaliojimus. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija ir kitos valstybės institucijos branduolinės saugos valstybinio reglamentavimo ir priežiūros srityje bendradarbiauja šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

4. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įgalioti darbuotojai, įgyvendindami jiems suteiktas teises, pastebėjus pažeidimus įformina atitinkamuose dokumentuose, kurių formas ir pildymo tvarką nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

5. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įgaliotų darbuotojų reikalavimai vykdant valstybinę branduolinės saugos priežiūrą yra privalomi visiems branduolinės energetikos srities veiklą, kitą veiklą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis vykdančioms asmenims ir kitiems susijusiems asmenims. Šie asmenys privalo bendradarbiauti su Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įgaliotais darbuotojais. Už reikalavimų nevykdymą taikomos šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytos poveikio priemonės.

6. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, atlikdama jai pavestas funkcijas ir įgyvendindama savo teises ir pareigas, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo užtikrinti pareiškėjo, licencijos ir (ar) leidimo turėtojo ar kito susijusio asmens komercinę

paslaptį sudarančios informacijos ir (ar) kitos konfidencialios informacijos apsaugą. Suinteresuoti asmenys turi teisę teikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai prašymus dėl jų komercinę paslaptį sudarančios informacijos ir (ar) kitos konfidencialios informacijos apsaugos, kurie neturi nepagrįstai apsunkinti Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos teisių ir pareigų įgyvendinimo efektyviai ir laiku.

7. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įgaliotų darbuotojų veiksmai gali būti skundžiami įstatymų nustatyta tvarka. Skundo pateikimas nesustabdo Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos darbuotojų privalomų nurodymų vykdymo.

13 straipsnis. Lietuvos Respublikos institucijų ir (ar) įstaigų bendradarbiavimas

1. Lietuvos Respublikos institucijos ir (ar) įstaigos, kurių veikla yra susijusi su branduolinės saugos užtikrinimu arba gali turėti įtakos branduolinės saugos lygiui, privalo tarpusavyje bendradarbiauti.

2. Bendradarbiavimo forma ir tvarka pasirenkama pagal sprendžiamų uždavinių pobūdį visoms bendradarbiaujančioms institucijoms ir (ar) įstaigoms priimtinomis sąlygomis, teikiant prioritetą branduolinės saugos užtikrinimui.

3. Lietuvos Respublikos institucijų ir (ar) įstaigų bendradarbiavimo tvarka ir sąlygos gali būti reglamentuotos šių institucijų ar įstaigų rašytiniais susitarimais.

14 straipsnis. Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Lietuvos Respublikos institucijos ir (ar) įstaigos, kurių veikla yra susijusi su branduolinės saugos užtikrinimu arba gali turėti įtakos branduolinės saugos lygiui, bendradarbiauja ir keičiasi su branduoline sauga susijusia informacija su kaimyninėmis ir kitomis suinteresuotomis valstybėmis, tarpvyriausybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis.

2. Tarptautinis bendradarbiavimas gali būti įgyvendinamas dvišaliu arba daugiašaliu pagrindu keičiantis informacija, teikiant pagalbą darbuotojų kvalifikacijos kėlimo srityje, organizuojant reguliarius susitikimus ir kitomis formomis. Daugiašalis bendradarbiavimas gali būti grindžiamas regioniniu, eksploatuojamų branduolinės energetikos objektų technologijos arba saugos problemų analogijos ir kitais principais.

3. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija yra kontaktinė institucija keičiantis informacija, susijusia su branduoline sauga, su tarptautinėmis organizacijomis ir užsienio branduolinę saugą reglamentuojančiomis institucijomis.

KETVIRTASIS SKYRIUS

BRANDUOLINĖS ENERGETIKOS OBJEKTO STATYTOJAS (UŽSAKOVAS), BRANDUOLINĖS ENERGETIKOS OBJEKTĄ EKSPLOATUOJANTI ORGANIZACIJA AR KITĄ SU BRANDUOLINĖMIS IR (ARBA) BRANDUOLINIO KURO CIKLO MEDŽIAGOMIS SUSIJUSIĄ VEIKLĄ VYKDANTYS ASMENYS

15 straipsnis. Branduolinės energetikos objekto statytojo (užsakovo), branduolinės energetikos objektą eksploatuojančios ar kitą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusią veiklą vykdančios organizacijos statusas

Branduolinės energetikos objekto statytoju (užsakovu), branduolinės energetikos objektą eksploatuojančia organizacija ar kitą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusią veiklą vykdančia organizacija gali būti tik asmenys, atitinkantys šiame įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytus reikalavimus ir turintys šiame įstatyme nustatytas licencijas ir (ar) leidimus.

16 straipsnis. Atsakomybė už branduolinę saugą

Už branduolinės energetikos objekto branduolinę saugą ir už branduolinę saugą vykdančią

kitą veiklą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis visiškai atsako asmenys, vykdantys tokią veiklą ir turintys išduotas atitinkamas licencijas ir (ar) leidimus.

17 straipsnis. Bendrieji reikalavimai branduolinės energetikos objektus eksploatuojančioms organizacijoms ir kitiems licencijų ir (ar) leidimų turėtojams

1. Branduolinės energetikos objektus eksploatuojančios organizacijos ar kiti šio įstatymo 22 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą veiklą vykdantys asmenys privalo turėti Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos išduotą licenciją ir (ar) leidimą ir materialiuosius, finansinius ir žmogiškuosius išteklius, pakankamus saugiai vykdyti licencijuojamą ar leidimu reguliuojamą veiklą, laikantis teisės aktų ir branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų.

2. Branduolinės energetikos objektus eksploatuojančios organizacijos ir kiti licencijų ir (ar) leidimų turėtojai privalo:

- 1) užtikrinti aukštą organizacijos ir jos darbuotojų saugos kultūros lygį ir kompetenciją;
- 2) nuolat analizuoti branduolinės saugos būklę ir gerinti branduolinę saugą;
- 3) visais branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapais atsižvelgti į žmogiškuosius veiksnius (žmogaus gebėjimus ir jų ribas);
- 4) turėti veiksmingą integruotą vadybos sistemą, kurioje būtų teikiamas deramas prioritetas branduolinei saugai.

18 straipsnis. Reikalavimai branduolinės energetikos objektą eksploatuojančioms organizacijoms ir kitiems licencijų ir (ar) leidimų turėtojams

Branduolinės energetikos objektą eksploatuojanti organizacija ir kiti licencijų ir (ar) leidimų turėtojai turi sukurti organizacinę struktūrą, užtikrinančią branduolinės saugos politikos organizacijoje formavimo, įgyvendinimo ir kontrolės funkcijų atlikimą.

19 straipsnis. Reikalavimai branduolinės energetikos objekto statinių statybos dalyviams

Branduolinės energetikos objekto statinių statybos dalyvių teises ir pareigas, reikalavimus šiems asmenims nustato Lietuvos Respublikos statybos įstatymas.

20 straipsnis. Reikalavimų, atsirandančių dėl Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo įsipareigojimų, vykdymas

1. Informaciją apie veiklą, susijusią su branduolinių ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagų įsigijimu, turėjimu, naudojimu ar vežimu, ir informaciją apie atliekamus su branduolinio kuro ciklu susijusius mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai privalo teikti asmenys:

- 1) turintys licencijas, nurodytas šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje;
- 2) įsigiję, turintys, naudojantys branduolines medžiagas, išskyrus šios dalies 1 punkte nurodytas licencijas turinčius asmenis;
- 3) vykdantys su branduolinio kuro ciklu susijusius mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą.

2. Asmenys, išvardyti šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, privalo tvarkyti branduolinių medžiagų apskaitą laikydamiesi Tarptautinės atominės energijos agentūros (toliau – TATENA) ir Europos atominės energetikos bendrijos (toliau – Euratomas) garantijų įgyvendinimo nuostatų, teikti apskaitos ataskaitas Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai ir Europos Komisijai.

3. Branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės bei informavimo apie mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą tvarką nustato Valstybinės atominės energetikos saugos

inspekcijos viršininkas.

4. Pareiškėjas, pateikęs paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytas licencijas, kartu su kitais paraiškos dokumentais turi pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai peržiūrėti ir įvertinti branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės sistemos koncepciją.

5. Pareiškėjas, pateikęs paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą licenciją, arba licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punkte, turėtojas, pateikęs paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1 ar 2 punkte nurodytus leidimus, kartu su kitais paraiškos dokumentais turi pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai peržiūrėti ir įvertinti branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės sistemos aprašą.

21 straipsnis. Branduolinės energetikos objektų ir branduolinių ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinės saugos užtikrinimas

1. Licencijos turėtojas arba kitos su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusią veiklą vykdančios organizacijos privalo sukurti ir palaikyti fizinės saugos sistemą, skirtą užkirsti kelią numatomoje grėsmėje numatytiems neteisėtiems veiksams.

2. Licencijos turėtojas arba kitos su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusią veiklą vykdančios organizacijos privalo užtikrinti branduolinės energetikos objekto ir branduolinių medžiagų fizinę saugą, atsižvelgdami į branduolinių medžiagų kategorijas.

3. Branduolinių medžiagų kategorijas, branduolinės energetikos objektų ir branduolinių ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinės saugos reikalavimus nustato ir jų įgyvendinimą prižiūri Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

4. Pareiškėjas, pateikęs paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytas licencijas, kartu su kitais paraiškos dokumentais turi pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai peržiūrėti ir įvertinti branduolinės energetikos objekto statybos aikštelės ir pirminį branduolinės energetikos objekto fizinės saugos užtikrinimo planą.

5. Pareiškėjas, pateikęs paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą licenciją, arba licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punkte, turėtojas, pateikęs paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose nurodytus leidimus, kartu su kitais paraiškos dokumentais turi pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai peržiūrėti ir įvertinti atnaujintą branduolinės energetikos objekto fizinės saugos užtikrinimo planą.

6. Pareiškėjas, pateikęs paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4–7 punktuose nurodytas licencijas, kartu su kitais paraiškos dokumentais turi pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai peržiūrėti ir įvertinti fizinės saugos užtikrinimo planą.

7. Fizinės saugos užtikrinimo planas, teikiamas kartu su kitais paraiškos dokumentais gauti licencijas, nurodytas:

1) šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose, turi būti parengtas atsižvelgiant į numatomą grėsmę, pareiškėjo ar licencijos turėtojo atliktą ir su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija suderintą branduolinės energetikos objekto suskirstymo į apsaugos zonas analizę ir branduolinių medžiagų kategorijas;

2) šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 6 ir 7 punktuose, turi būti parengtas atsižvelgiant į numatomą grėsmę ir branduolinių medžiagų kategorijas.

8. Licencijos turėtojas periodiškai, ne rečiau kaip kas 3 metai, taip pat pasikeitus numatomi grėsmei ar fizinės saugos sistemos organizacinėms ar techninėms priemonėms, turi peržiūrėti ir atnaujinti fizinės saugos užtikrinimo planus, nurodytus šio straipsnio 4, 5, 6 dalyse, ir šiuos atnaujinimus suderinti su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija. Fizinės saugos užtikrinimo plano rengimo, peržiūros, atnaujinimo ir derinimo tvarką nustato

Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

9. Už branduolinės energetikos objekto fizinę saugą ir fizinę saugą vykdant kitą veiklą su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis visiškai atsako asmenys, vykdantys tokią veiklą ir turintys išduotas atitinkamas licencijas ir leidimus.

PENKTASIS SKYRIUS

BRANDUOLINĖS SAUGOS SRITIES VEIKLOS LICENCIJŲ IR LEIDIMŲ

IŠDAVIMAS

22 straipsnis. Licencijos ir leidimai

1. Licencijų rūšys yra šios:

- 1) statyti (statytojui (užsakovui) branduolinės energetikos objektą (objektus);
- 2) eksploatuoti branduolinės energetikos objektą (objektus);
- 3) statyti (statytojui (užsakovui) ir eksploatuoti branduolinės energetikos objektą (objektus);
- 4) vykdyti branduolinės energetikos objekto (objektų) eksploatavimo nutraukimą;
- 5) prižiūrėti uždarytą radioaktyviųjų atliekų atliekyną (atliekynus);
- 6) vežti branduolinio kuro ciklo medžiagas ir šio įstatymo 1 priede nurodytas branduolines ir daliąsias medžiagas nustatytais kiekiais;
- 7) šio įstatymo 1 priede nustatytais kiekiais įsigyti, turėti ir naudoti nurodytas branduolines medžiagas ir daliąsias medžiagas.

2. Leidimų rūšys yra šios:

- 1) pirmą kartą įvežti branduolinį kurą į branduolinės (atominės) elektrinės, branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko, neenergetinio branduolinio reaktoriaus aikštelę;
- 2) įvežti branduolines ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagas į branduolinės energetikos objekto, išskyrus branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloką ir neenergetinį branduolinį reaktorių, aikštelę ir (ar) pirmą kartą atlikti bandymus panaudojant branduolines ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagas šiuose branduolinės energetikos objektuose;
- 3) atlikti pirmąjį branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko arba neenergetinio branduolinio reaktoriaus paleidimą;
- 4) pradėti pramoninį branduolinės energetikos objekto eksploatavimą;
- 5) paleisti branduolinį reaktorių po jo sustabdymo;
- 6) vežti (įvežti, išvežti ir vežti tranzitu) radioaktyviąsias atliekas, susidariusias branduolinio kuro ciklo metu;
- 7) vežti (įvežti, išvežti ir vežti tranzitu) panaudotą branduolinį kurą.

3. Bendra tos pačios rūšies licencija gali būti išduodama dėl kelių branduolinės energetikos objektų, jeigu jie yra numatyti viename bendrame projekte. Pareiškėjo prašymu atskiriems branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokams gali būti išduodamos atskiros licencijos.

4. Vykdyti veiklą, nurodytą šio straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose, be licencijos ir veiklą, nurodytą šio straipsnio 2 dalies 1–7 punktuose, be leidimo draudžiama.

5. Licencijas ir leidimus, nurodytus šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, išduoda Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija.

6. Licencijų ir leidimų, nurodytų šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, išdavimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

23 straipsnis. Teisės vykdyti veiklą, kuriai reikalingi šio įstatymo 22 straipsnyje nurodyti licencija ar leidimas, apribojimai

1. Licencijos ir leidimai išduodami asmenims, turintiems pakankamus technologinius, finansinius, vadybos sistemos, žmogiškuosius, avarinės parengties, fizinės saugos, branduolinių medžiagų saugaus laikymo ir vežimo, jų apskaitos ir kontrolės, atitinkančios

TATENA ir Euratomo garantijų įgyvendinimo nuostatas, pajėgumus, leidžiančius tinkamai vykdyti licencijoje ar leidime nustatomas sąlygas ir užtikrinti branduolinę saugą. Šiuos pajėgumus ir jų įvertinimo tvarką nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

2. Licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose, kai branduolinės energetikos objektas – branduolinė (atominė) elektrinė, branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokas ar neenergetinis branduolinis reaktorius, išduodamos tik juridiniam asmeniui, įsteigtam įstatymo dėl atitinkamo branduolinės energetikos objekto statybos nustatyta tvarka. Atitinkamos licencijos kitiems branduolinės energetikos objektams išduodamos juridiniams asmenims, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įsisteigusiems Lietuvos Respublikoje.

3. Licencija, nurodyta šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte, kai branduolinės energetikos objektas – branduolinė (atominė) elektrinė, branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokas ar neenergetinis branduolinis reaktorius, išduodama juridiniam asmeniui, nurodytam įstatyme dėl atitinkamo branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo, arba, jeigu toks asmuo įstatyme dėl atitinkamo branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo nėra nurodytas, licencija išduodama juridiniam asmeniui, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įsisteigusiam Lietuvos Respublikoje. Atitinkama licencija kitiems branduolinės energetikos objektams išduodama juridiniams asmenims, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įsisteigusiems Lietuvos Respublikoje.

4. Licencija, nurodyta šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 5 punkte, išduodama radioaktyviųjų atliekų tvarkytojui, kurio statusą ir veiklos pagrindus nustato Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymas.

5. Licencija, nurodyta šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 6 punkte, išduodama vežėjui, kuriuo gali būti tik juridinis asmuo.

6. Licencija, nurodyta šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 7 punkte, išduodama tik juridiniams asmenims.

7. Šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1, 3 ir 5 punktuose nurodyti leidimai išduodami atitinkamai šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų licencijų turėtojams, kai branduolinės energetikos objektas – branduolinė (atominė) elektrinė, branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokas, neenergetinis branduolinis reaktorius.

8. Šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytas leidimas išduodamas šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų licencijų turėtojams.

9. Šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyti leidimai išduodami šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 ir (ar) 3 punktuose nurodytų licencijų turėtojams, išskyrus atvejus, kai branduolinės energetikos objektas – branduolinė (atominė) elektrinė, branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokas, neenergetinis branduolinis reaktorius.

10. Šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyti leidimai gali būti išduodami ir asmenims, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo išduota ir galioja licencija, suteikianti teisę statyti branduolinės energetikos objektą.

11. Šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose nurodyti leidimai išduodami:

1) radioaktyviųjų atliekų, susidarančių branduolinio kuro ciklo metu, arba panaudoto branduolinio kuro siuntėjui (turėtojui), kuriuo gali būti fiziniai ar juridiniai asmenys, išvežti radioaktyviąsias atliekas, susidarančias branduolinio kuro ciklo metu, arba panaudotą branduolinį kurą iš Lietuvos Respublikos į kitą Europos Sąjungos valstybę narę,;

2) radioaktyviųjų atliekų, susidarančių branduolinio kuro ciklo metu, arba panaudoto branduolinio kuro gavėjui, kuriuo gali būti fiziniai ar juridiniai asmenys, įvežti (grąžinant) radioaktyviąsias atliekas, susidarančias branduolinio kuro ciklo metu, arba panaudotą branduolinį kurą į Lietuvos Respubliką iš trečiosios valstybės;

3) fiziniam ar juridiniam asmeniui, atsakingam už vežimo vykdymą Lietuvos Respublikoje, vežti iš trečiosios valstybės į trečiąją valstybę tranzitu per Europos Sąjungos valstybes nares, kai Lietuvos Respublika yra pirmoji tranzito Europos Sąjungos valstybė narė;

4) radioaktyviųjų atliekų, susidarančių branduolinio kuro ciklo metu, arba panaudoto branduolinio kuro siuntėjui (turėtojai), kuriuo gali būti fiziniai ar juridiniai asmenys, išvežti iš Lietuvos Respublikos į trečiąją valstybę.

12. Licencija, nurodyta šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punkte, kai dėl licencijos panaikinimo kreipiamasi šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais, negali būti panaikinama tol, kol nėra išduota šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta licencija, tačiau šios licencijos tam pačiam branduolinės energetikos objektui negali galioti vienu metu.

24 straipsnis. Paraiška gauti licenciją ir leidimą

1. Pareiškėjas paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytas licencijas ir dokumentų, pagrindžiančių atitiktį nuostatom, nustatytoms gauti licencijas, pateikimo grafiką pateikia Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai. Dokumentai ir dokumentų, teikiamų kartu su paraiška gauti licencijas, reikalavimai nustatomi šiame įstatyme ir licencijų ir leidimų išdavimo taisyklėse. Dokumentus pareiškėjas teikia vadovaudamasis dokumentų pateikimo grafiku. Dokumentų pateikimo grafikas ir jo pakeitimai turi būti suderinami su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimas dėl dokumentų pateikimo grafiko ar jo pakeitimo suderinimo priimamas per 30 kalendorinių dienų nuo dokumentų pateikimo grafiko gavimo dienos. Šis terminas gali būti pratęsimas vieną kartą ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų laikotarpiui. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija pranešimą apie sprendimą pratęsti terminą pareiškėjui dokumentams pateikti išsiunčia ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki šio termino pabaigos ir nurodo termino pratęsimo priežastis.

2. Pareiškėjas nustatytos formos paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1–5 punktuose nurodytus leidimus ir šiame įstatyme ir (arba) kituose teisės aktuose nustatytus dokumentus pateikia Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai.

3. Pareiškėjas nustatytos formos paraišką gauti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose nurodytus leidimus ir šiame įstatyme, taip pat radioaktyviųjų medžiagų, radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro įvežimą, išvežimą, vežimą tranzitu ir vežimą Lietuvos Respublikoje ir šių veiklų leidimų išdavimo tvarką reglamentuojančiame teisės akte, kurį tvirtina Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas kartu su sveikatos apsaugos ministru, ir (arba) kituose teisės aktuose nustatytus dokumentus pateikia Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai.

4. Pareiškėjas už licencijos ar leidimo išdavimą moka valstybės rinkliavą.

5. Už šiame straipsnyje nustatytuose dokumentuose pateiktos informacijos ir kitų duomenų teisingumą atsako pareiškėjas.

25 straipsnis. Sprendimo dėl licencijos išdavimo priėmimas

1. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija atsisako nagrinėti paraišką išduoti licenciją, jeigu, vadovaujantis Branduolinės energijos įstatymo 6 straipsnio 2 punktu, 7 straipsnio 1 dalies 3 punktu ar Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 21 straipsnio 1 dalimi, nėra priimti atitinkami sprendimai.

2. Apie atsisakymą nagrinėti paraišką šio straipsnio 1 dalyje numatytu pagrindu pareiškėjui pranešimas išsiunčiamas per 5 darbo dienas nuo paraiškos gavimo dienos, nurodant paraiškos atmetimo priežastį.

3. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, gavusi paraišką išduoti licenciją, per 5 darbo dienas nuo tokios paraiškos gavimo dienos išsiunčia pareiškėjui patvirtinimą, kad paraiška išduoti licenciją yra gauta. Gavimo patvirtinime privalo būti nurodyta:

- 1) terminas, per kurį privalo būti priimtas sprendimas dėl licencijos išdavimo;
- 2) galimos pareiškėjo teisių gynimo priemonės, kuriomis galima naudotis kilus ginčui tarp Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos ir pareiškėjo;
- 3) jeigu pareiškėjas negauna atsakymo per nustatytą terminą, nėra laikoma, kad licencija

išduota.

4. Jeigu pareiškėjas pateikia ne visus arba netinkamai įformintus dokumentus, nurodytus šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų, nurodytų šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje, gavimo dienos raštu praneša pareiškėjui apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus arba ištaisyti dokumentų įforminimo trūkumus ir praneša, kad terminas priimti sprendimą dėl licencijos išdavimo skaičiuojamas nuo visų dokumentų, nurodytų šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje, gavimo dienos.

5. Jeigu pareiškėjas pateikia dokumentus pagal grafiką, bet Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija nustato dokumentų ar juose pateiktos informacijos trūkumų, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija praneša pareiškėjui apie nustatytus trūkumus. Pareiškėjas iki paskutinio dokumentų pateikimo grafike nurodyto dokumento pateikimo datos turi teisę, atsižvelgęs į Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos pateiktą informaciją ir pašalinęs atitinkamus dokumentų trūkumus, pateikti šiuos dokumentus pakartotinai.

6. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas priima sprendimą išduoti licencijas, nurodytas šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje, tik tuo atveju, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija įsitikina, kad pareiškėjas gali ir yra pajėgus vykdyti atitinkamą licencijuojamą veiklą pagal šio įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatas ir licencijuojamos veiklos sąlygas, užtikrinti branduolinę saugą ir prisiimti visišką atsakomybę už ją, ir patikrina, ar pareiškėjo pateikti duomenys ir informacija atitinka šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, o prireikus – juos patikrina ir pareiškėjo buveinėje arba branduolinės energetikos objekte, veiklos su branduolinėmis ar branduolinio kuro ciklo medžiagomis vykdymo vietoje.

7. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas priima sprendimą išduoti licencijas, nurodytas šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija įsitikina, kad branduolinės energetikos objekto statybos vieta (aikštelė), projektavimo duomenys ir projektas atitinka teisės aktų ir branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų reikalavimus.

8. Licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2, 4, 5 punktuose, išduodamos tik gavus teigiamą Europos Komisijos išvadą apie šią veiklą arba praėjus daugiau kaip 6 mėnesiams nuo informacijos pateikimo Europos Komisijai, jeigu Europos Komisija nepateikia savo išvados. Informaciją, reikalingą Europos Komisijos išvadai gauti, ir jos pateikimo tvarką nustato Vyriausybė.

9. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas priima sprendimą neišduoti licencijos, kai:

1) branduolinės energetikos objektas ar veikla, kurią vykdyti reikalinga licencija, neatitinka šio įstatymo ir (ar) kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų;

2) pateikti ne visi dokumentai, kurių reikia licencijai išduoti, pateikti dokumentai neatitinka teisės aktų reikalavimų, pateikta neišsami, netiksli ar esamos būklės neatitinkanti informacija ir neįvykdytas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos reikalavimas pašalinti nustatytus trūkumus;

3) pareiškėjas neatitinka šio straipsnio 10, 11 ir 12 dalyse nustatytų reikalavimų;

4) pareiškėjas neatitinka kitų jam šiame įstatyme nustatytų reikalavimų.

10. Licencijos vykdyti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytą veiklą išduodamos tik tuo atveju, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija įsitikina, kad pareiškėjui yra išduotas ir galioja Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos išduotas leidimas statyti branduolinės energetikos objekto statinius. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, išdavusi leidimą statyti branduolinės energetikos objekto statinius, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, kai priimamas atitinkamas sprendimas, praneša Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai atitinkamai apie šio leidimo išdavimą, galiojimo sustabdymą,

įspėjimą apie galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą, įspėjimą apie galiojimo panaikinimą, galiojimo panaikinimą.

11. Licencijas vykdyti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2, 4 ir 5 punktuose nurodytą veiklą Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija išduoda, kai įsitikina, kad pareiškėjui Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos ministerija) ar jos įgaliotos institucijos yra išduotas ir galioja taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas arba nurodoma, kad toks leidimas nereikalingas. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, išdavusi tokį leidimą arba priėmusi sprendimą, kad leidimas nėra reikalingas, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, kai priimamas toks sprendimas, praneša Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai atitinkamai apie šio leidimo išdavimą, pakeitimą, galiojimo sustabdymą, įspėjimą apie galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą, įspėjimą apie galiojimo panaikinimą, galiojimo panaikinimą ir teikia informaciją Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos prašymu apie tai, ar reikalingas atitinkamas leidimas.

12. Atitinkamos licencijos ir leidimai vykdyti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2, 4 ir 5 punktuose ir 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytą veiklą išduodami tik tuo atveju, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija įsitikina, kad radiologinio monitoringo (stebėsenos) programa teisės aktų nustatyta tvarka yra suderinta su Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija ir Sveikatos apsaugos ministerija. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija ir Sveikatos apsaugos ministerija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas praneša Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai apie sprendimus, susijusius su radiologinio monitoringo (stebėsenos) programos suderinimu, atnaujinimu (pakeitimo) suderinimu.

13. Jeigu pareiškėjas negauna atsakymo dėl sprendimo išduoti licenciją per nustatytą terminą, nėra laikoma, kad licencija išduota.

14. Išduodamoje licencijoje nurodomos licencijuojamos veiklos sąlygos, taikomos licencijos turėtojui ir (ar) jo vykdomai veiklai, vadovaujantis šiaame įstatyme, kituose įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytais reikalavimais. Licencijuojamos veiklos sąlygos gali būti keičiamos Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimu, pasikeitus šiam įstatymui ar kitiems licencijų išdavimo tvarką ar saugos reikalavimus nustatantiems teisės aktams, atlikto saugos vertinimo pagrindu arba licencijos turėtojo prašymu, pasikeitus licencijos turėtojo rekvizitams, siekiant atlikti branduolinės energetikos objekto modifikacijas, pereinant į kitą branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapą, siekiant vykdyti išmontavimo darbus, taip pat jeigu licencijos turėtojas reorganizuojamas. Pareiškėjo prašymas pakeisti licencijuojamos veiklos sąlygas nagrinėjamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

15. Licencijos yra neterminuotos. Už licencijos išdavimą mokama nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

16. Sprendimas dėl licencijų, nurodytų šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose, išdavimo priimamas ne vėliau kaip per 24 mėnesius nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

17. Sprendimas dėl licencijų, nurodytų šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 5, 6, 7 punktuose, išdavimo priimamas ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

18. Šio straipsnio 16 ir 17 dalyse nustatyti terminai gali būti pratęsiami vieną kartą ne ilgesniam kaip 30 dienų laikotarpiui. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija pranešimą apie sprendimą pratęsti terminą pareiškėjui išsiunčia ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki termino, nustatyto šio straipsnio 16 ir 17 dalyse, pabaigos ir nurodo termino pratęsimo priežastis.

19. Laikoma, kad yra gauti visi tinkamai įforminti dokumentai, reikalingi sprendimui dėl licencijos išdavimo priimti, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija gauna visus šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nurodytus dokumentus ir visus dokumentų pateikimo grafike nurodytus dokumentus.

26 straipsnis. Leidimų išdavimas

1. Leidimas išduodamas, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija įsitikina, kad veikla atitinka teisės aktuose jai nustatytus reikalavimus. Išduodant leidimą, gali būti nurodomos leidimo sąlygos, taikomos leidimo turėtojui ir (ar) jo vykdomai veiklai, vadovaujantis šiame įstatyme, kituose įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytais reikalavimais. Leidimų, nurodytų šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1–5 punktuose, sąlygos gali būti keičiamos Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimu, pasikeitus šiam įstatymui ar kitiems leidimų išdavimo tvarką ar saugos reikalavimus nustatantiems teisės aktams, atlikto saugos vertinimo pagrindu arba leidimo turėtojo prašymu, pasikeitus leidimo turėtojo rekvizitams, siekiant atlikti branduolinės energetikos objekto modifikacijas, pereinant į kitą branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapą, siekiant vykdyti išmontavimo darbus, taip pat jeigu leidimo turėtojas reorganizuojamas. Pareiškėjo prašymas pakeisti leidimo sąlygas nagrinėjamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, gavusi paraišką išduoti leidimą, per 5 darbo dienas nuo tokios paraiškos gavimo dienos išsiunčia pareiškėjui patvirtinimą, kad paraiška išduoti leidimą yra gauta. Gavimo patvirtinime privalo būti nurodyta:

- 1) terminas, per kurį privalo būti priimtas sprendimas dėl leidimo išdavimo;
- 2) galimos pareiškėjo teisių gynimo priemonės, kuriomis galima naudotis kilus ginčui tarp Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos ir pareiškėjo;
- 3) jeigu pareiškėjas negauna atsakymo per nustatytą terminą, nėra laikoma, kad leidimas išduotas.

3. Jeigu pareiškėjas pateikia ne visus arba netinkamai įformintus dokumentus, nurodytus šio įstatymo 24 straipsnio 2 ir 3 dalyse, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų, nurodytų šio įstatymo 24 straipsnio 2 ir 3 dalyse, gavimo dienos raštu praneša pareiškėjui apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją arba ištaisyti dokumentų įforminimo trūkumus ir praneša, kad terminas priimti sprendimą dėl licencijos išdavimo skaičiuojamas nuo visų dokumentų, nurodytų šio įstatymo 24 straipsnio 2 ir 3 dalyse, gavimo dienos.

4. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas priima sprendimą neišduoti leidimo, kai:

- 1) veikla, kurią vykdyti reikalingas leidimas, neatitinka šio įstatymo ir (ar) kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų;
- 2) pateikti ne visi dokumentai, kurių reikia leidimui gauti, pateikti dokumentai neatitinka teisės aktų reikalavimų, pateikta neišsami, netiksli ar esamos būklės neatitinkanti informacija ir neįvykdytas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko reikalavimas pašalinti nustatytus trūkumus;
- 3) pareiškėjas neatitinka kitų jam šiame įstatyme nustatytų reikalavimų.

5. Pareiškėjas, siekiantis gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą licenciją, išskyrus atvejus, kai branduolinės energetikos objektas – branduolinė (atominė) elektrinė, branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokas, neenergetinis branduolinis reaktorius, teisės aktų nustatyta tvarka dokumentus dėl pirmojo branduolinių ir (ar) branduolinio kuro ciklo medžiagų įvežimo į branduolinės energetikos objektą ir pirmą kartą šiuose branduolinės energetikos objektuose atliekamų bandymų panaudojant branduolines ir (ar) branduolinio kuro ciklo medžiagas teikia kartu su paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą licenciją dokumentais ir atskiri leidimai šiems veiksams neišduodami.

6. Leidimai, nurodyti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose, išduodami, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija įsitikina ir patikrina, kad yra išduotas šio įstatymo 25 straipsnio 11 dalyje nurodytas leidimas.

7. Sprendimas dėl leidimų, nurodytų šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 5 punktuose, išdavimo priimamas per 30 dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų

pateikimo dienos.

8. Sprendimas dėl leidimų, nurodytų šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 3 punkte, išdavimo priimamas per 90 dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų pateikimo dienos.

9. Sprendimas dėl leidimų, nurodytų šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 4 punkte, išdavimo priimamas per 60 dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų pateikimo dienos.

10. Terminai, nustatyti šio straipsnio 7, 8, 9 dalyse, likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki jų pabaigos gali būti pratęsti vieną kartą ne daugiau kaip 30 dienų raštu pranešant pareiškėjui apie termino pratęsimą ir nurodant priežastis, dėl kurių terminas buvo pratęstas.

11. Sprendimas dėl leidimų, nurodytų šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose, išdavimo priimamas radioaktyviųjų medžiagų, radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro įvežimą, išvežimą, vežimą tranzitu ir vežimą Lietuvos Respublikoje ir šių veiklų leidimų išdavimo tvarką reglamentuojančiame teisės akte, kurį tvirtina Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas kartu su sveikatos apsaugos ministru, ir (ar) kituose teisės aktuose nustatytais terminais, tačiau bet kuriuo atveju per ne ilgesnį kaip 5 mėnesių laikotarpį, įskaitant galimus termino pratęsimus.

12. Jeigu pareiškėjas negauna atsakymo dėl sprendimo išduoti leidimą per nustatytą terminą, nėra laikoma, kad leidimas išduotas.

13. Laikoma, kad yra gauti visi tinkamai įforminti dokumentai, reikalingi sprendimui dėl leidimo išdavimo priimti, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija gauna visus šio įstatymo 24 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus dokumentus.

14. Leidimai išduodami neapibrėžtam terminui, išskyrus leidimus, nurodytus šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose, kurie išduodami ne ilgesniam negu 3 metų terminui.

15. Leidimai, nurodyti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose, neišduodami, jeigu nėra gautas radioaktyviųjų medžiagų, radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro įvežimą, išvežimą, vežimą tranzitu ir vežimą Lietuvos Respublikoje ir šių veiklų leidimų išdavimo tvarką reglamentuojančiame teisės akte, kurį tvirtina Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas kartu su sveikatos apsaugos ministru, nurodytų valstybių atitinkamų institucijų sutikimas leisti vežti radioaktyvias atliekas ir (ar) branduolinį kurą.

16. Licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punkte, turėtojai leidimai, nurodyti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose, išduodami tik gavus teigiamą Europos Komisijos išvadą apie šią veiklą arba praėjus daugiau kaip 6 mėnesiams nuo informacijos pateikimo Europos Komisijai, jeigu Europos Komisija nepateikia savo išvados. Informaciją, reikalingą Europos Komisijos išvadai gauti ir jos pateikimo tvarką nustato Vyriausybė.

17. Už leidimo išdavimą mokama nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

27 straipsnis. Licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymas ir licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimas

1. Licencijos ar leidimo galiojimas sustabdomas ir licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymas panaikinamas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimu. Sprendime sustabdyti licencijos ar leidimo galiojimą nurodomi nustatyti pažeidimai (trūkumai), licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymo data ir, atsižvelgiant į būtinas įgyvendinti priemones ir branduolinės saugos reikalavimus, nustatomas protingas terminas, per kurį turi būti pašalinti nurodyti pažeidimai (trūkumai) ir kuris negali būti trumpesnis kaip 3 mėnesiai.

2. Jeigu šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatyti privalomi vykdyti nurodymai nėra vykdomi, licencijos ar leidimo turėtojas raštu išspėjamas apie galimą licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymą. Priimdamas sprendimą įspėti apie galimą licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymą, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas, atsižvelgdamas į pažeidimo pobūdį, nustato protingą terminą, per kurį licencijos ar leidimo

turėtojas turi pašalinti nustatytus pažeidimus (trūkumus) ir kuris negali būti trumpesnis kaip 14 dienų. Licencijos ar leidimo turėtojas turi teisę motyvuotai kreiptis į Valstybinę atominės energetikos saugos inspekciją dėl pažeidimų (trūkumų) pašalinimo termino pratęsimo. Licencijos ar leidimo turėtojas, kuris buvo įspėtas apie galimą licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymą, pašalinęs nurodytus pažeidimus (trūkumus), pateikia paaiškinimus, kaip pažeidimai (trūkumai) buvo pašalinti, ir dokumentus, patvirtinančius, kad pažeidimai (trūkumai) buvo pašalinti. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas priima sprendimą dėl pateiktų dokumentų suderinimo per 10 darbo dienų nuo atitinkamų dokumentų ar informacijos gavimo dienos.

3. Licencijos ar leidimo galiojimas sustabdomas, jeigu licencijos ar leidimo turėtojas per įspėjime apie galimą licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymą nurodytą terminą nepašalina nustatytų pažeidimų (trūkumų). Licencijos ar leidimo galiojimas gali būti sustabdomas be įspėjimo, jeigu nevykdant šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatytų privalomų vykdyti nurodymų šiurkščiai pažeidžiami teisės aktų reikalavimai ir dėl to vykdoma veikla kelia nepagrįstą riziką žmonėms, jų turtui ir aplinkai.

4. Sustabdžius licencijos ar leidimo galiojimą, licencijuojama veikla nustatyta tvarka turi būti sustabdyta ne vėliau kaip per Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nurodytą terminą.

5. Licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymas nepanaikina licencijos ar leidimo turėtojo atsakomybės už branduolinės saugos užtikrinimą. Licencijos ar leidimo turėtojas privalo vykdyti visus veiksmus, reikalingus branduolinei saugai užtikrinti.

6. Licencijos ar leidimo turėtojas, pašalinęs pažeidimus (trūkumus), dėl kurių licencijos ar leidimo galiojimas buvo sustabdytas, Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai pateikia prašymą panaikinti licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymą. Prašyme licencijos ar leidimo turėtojas paaiškina, kaip nustatyti pažeidimai (trūkumai) buvo pašalinti, ir pateikia dokumentus, patvirtinančius, kad pažeidimai (trūkumai) pašalinti. Licencijos ar leidimo turėtojas turi teisę motyvuotai kreiptis į Valstybinę atominės energetikos saugos inspekciją dėl pažeidimų (trūkumų) pašalinimo termino pratęsimo. Šioje dalyje nurodytus prašymus licencijos ar leidimo turėtojas turi teisę teikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai bet kuriuo metu, nepasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems terminams.

7. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija išnagrinėja licencijos ar leidimo turėtojo pateiktus dokumentus ir susijusius duomenis bei informaciją, priima sprendimą dėl licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimo arba tokio sustabdymo pratęsimo, kartu šiame straipsnyje nustatyta tvarka nustatydamas papildomą pažeidimų (trūkumų) pašalinimo terminą, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

8. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija išnagrinėja licencijos ar leidimo turėtojo pateiktus dokumentus ir susijusius duomenis bei informaciją, priima sprendimą dėl šio straipsnio 2 ir 6 dalyse nurodyto prašymo dėl pažeidimų (trūkumų) pašalinimo termino pratęsimo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

9. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas gali panaikinti licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymą tik patikrinęs ir įsitikinęs, kad buvę pažeidimai (trūkumai) pašalinti ir licencijuojama ar leidimu reguliuojama veikla gali būti vykdoma saugiai.

10. Jeigu licencijos ar leidimo turėtojas nepašalina pažeidimų (trūkumų) per nustatytą terminą po licencijos ar leidimo sustabdymo, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas panaikina licencijos ar leidimo galiojimą.

11. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimas dėl licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymo įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

28 straipsnis. Veiklos, kuriai reikalingi šio įstatymo 22 straipsnyje nurodyti licencija ar leidimas, vykdymo priežiūra

1. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija prižiūri, kaip vykdoma veikla, kuriai išduoti licencija ar leidimas, ir vertina branduolinės energetikos objektų ir veiklos su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis saugą:

1) atlikdama patikrinimus;

2) šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka tikrindama licencijų ar leidimų turėtojų pateiktus dokumentus ir kitą gautą informaciją ir atlikdama saugos peržiūrą ir įvertinimą.

2. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas turi teisę skirti nuolatinius įgaliotus darbuotojus, kurie Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatyta tvarka atlieka nuolatinę branduolinės energetikos objekto priežiūrą visais branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapais branduolinės energetikos objekto statybos vietoje (aikštelėje). Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas, nepažeisdamas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytų verslo subjektų veiklos priežiūros principų, turi teisę nustatyti specialią šios priežiūros atlikimo tvarką, be kita ko, užtikrindamas šio įstatymo 12 straipsnio 6 dalies nuostatos tinkamą vykdymą.

3. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija pagal kompetenciją konsultuoja licencijuojamą ar leidimais reguliuojamą veiklą vykdančius asmenis atitinkamos licencijuojamos ar leidimais reguliuojamos veiklos klausimais.

4. Už nustatytus licencijuojamos ar leidimais reguliuojamos veiklos pažeidimus Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas taiko poveikio priemones šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis.

29 straipsnis. Licencijos ar leidimo galiojimo panaikinimas

1. Licencijos ar leidimo galiojimas panaikinamas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimu, jeigu:

1) licencijos ar leidimo turėtojas, kuriam buvo sustabdytas licencijos ar leidimo galiojimas, per nustatytą terminą nepašalina nurodytų pažeidimų (trūkumų);

2) licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punkte, turėtoji išduodama licencija, nurodyta 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte;

3) licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, turėtoji išduodama licencija, nurodyta šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte;

4) branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) naudojimo apribojimai teisės aktų nustatyta tvarka yra panaikinti ir licencijuojama veikla branduolinės saugos požiūriu nebeteri būti prižiūrima;

5) licencijos ar leidimo turėtojas, kurio licencijos ar leidimo galiojimas sustabdytas, vykdo licencijoje ar leidime nurodytą veiklą;

6) licencijos ar leidimo turėtojas kreipėsi dėl licencijos ar leidimo galiojimo panaikinimo;

7) licencijos ar leidimo turėtojas buvo likviduotas;

8) licencijos ar leidimo turėtojas buvo reorganizuotas išdalijimo ar padalijimo būdu, kai skirtingiems teisės ir pareigas perimantiems juridiniams asmenims pereina skirtingos teisės ir pareigos pagal tą pačią licenciją ar leidimą.

2. Likviduojant ar reorganizuojant šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose nurodytų licencijų turėtojus, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalies 7 ir 8 punktuose, šie asmenys privalo pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai informaciją apie licencijuojamos veiklos nutraukimo pagrindus ir nurodyti asmenis, kurie perima atsakomybę (teisės ir pareigas) už branduolinės energetikos objektų branduolinės saugos užtikrinimą. Šie teisės ir pareigas perimantys asmenys privalo kreiptis į Valstybinę atominės energetikos saugos inspekciją dėl atitinkamų licencijų ir leidimų išdavimo. Jeigu teisės ir pareigas

perimantys asmenys yra atitinkamų licencijų turėtojai, jie privalo kreiptis dėl atitinkamų veiklos sąlygų, nustatytų licencijoje ar leidime, pakeitimo. Likviduojant ar reorganizuojant šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 6 ir 7 punktuose nurodytų licencijų turėtojus, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalies 7 ir 8 punktuose, šie asmenys privalo pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai informaciją apie licencijuojamos veiklos nutraukimo pagrindus. Likviduojamo ar reorganizuojamo asmens turimos licencijos galiojimas panaikinamas nuo tokio asmens likvidavimo ar reorganizavimo momento teisės aktų nustatyta tvarka arba nuo atitinkamos atsakomybės (teisių ir pareigų) perleidimo momento šioje dalyje nustatyta tvarka.

3. Licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, kai branduolinės energetikos objektas – branduolinė (atominė) elektrinė, branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokas, neenergetinis branduolinis reaktorius, negali būti panaikinamos ir šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyta licencija išduodama anksčiau, negu iš branduolinės (atominės) elektrinės, branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko ar neenergetinio branduolinio reaktoriaus pašalinamas visas branduolinis kuras, įskaitant panaudotą.

4. Sustabdžius ar panaikinus licencijos ar leidimo galiojimą, veiklą, kurią vykdyti išduota licencija, teisės aktų nustatyta tvarka turi būti sustabdyta ar nutraukta per Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatytą protingą terminą, atsižvelgiant į būtinas įgyvendinti priemones ir branduolinės saugos reikalavimus.

5. Licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymas ar panaikinimas neatleidžia licencijos turėtojo nuo atsakomybės už branduolinės saugos užtikrinimą tol, kol branduolinės energetikos objektas ar veikla branduolinės saugos požiūriu yra pavojingi – kelia riziką žmonėms, jų turtui ir aplinkai, arba tol, kol kitam asmeniui išduodama atitinkama licencija ar pakeičiamos licencijoje nustatytos veiklos sąlygos. Likvidavus ar reorganizavus licencijos turėtoją, atsakomybė už branduolinės saugos užtikrinimą perduodama licencijos turėtojo teises ir pareigas perimančiam asmeniui.

6. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimas dėl licencijos ar leidimo galiojimo panaikinimo įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

ŠEŠTASIS SKYRIUS

BRANDUOLINĖS SAUGOS VERTINIMAS

30 straipsnis. Branduolinės saugos vertinimo samprata, branduolinę saugą vertinantys asmenys ir branduolinės saugos vertinimo etapai

1. Branduolinės saugos vertinimas yra sistemingas procesas, kuriuo siekiama patikrinti, ar branduolinės energetikos objekto eksploatavimas ir eksploatavimo nutraukimas yra saugus – atitinka teisės aktuose, standartuose arba licencijos ar leidimo turėtojo normatyviniuose techniniuose dokumentuose nustatytus saugos reikalavimus. Branduolinės saugos vertinimas nustatyta tvarka atliekamas visais branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapais. Branduolinės saugos vertinimui turi būti skiriama pakankamai dėmesio ir išteklių. Išteklių dydis turi atitikti nagrinėjamo klausimo įtaką branduolinei saugai.

2. Branduolinės saugos vertinimas susideda iš dviejų pagrindinių etapų:

- 1) branduolinės saugos analizės ir pagrindimo;
- 2) branduolinės saugos peržiūros ir įvertinimo.

3. Branduolinės energetikos srities veiklos, kitos veiklos su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis branduolinės saugos analizę ir pagrindimą turi atlikti pareiškėjas arba licencijos turėtojas, o saugos analizę ir pagrindimą branduolinės (atominės) elektrinės statybos vietos (aikštelės) vertinimo metu – branduolinės energetikos objekto projektą įgyvendinantys asmenys. Branduolinės saugos analizės ir pagrindimo rezultatai įforminami branduolinę saugą pagrindžiančiuose dokumentuose, nustatytuose šiame įstatyme

ir kituose teisės aktuose. Branduolinės saugos analizės ir pagrindimo rezultatai turi būti nepriklausomai patikrinti Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatyta tvarka. Už šio nepriklausomo patikrinimo atlikimą atsakingas yra pareiškėjas arba licencijos turėtojas, o branduolinės (atominės) elektrinės statybos vietos (aikštelės) vertinimo atveju – branduolinės energetikos objekto projektą įgyvendinantys asmenys.

4. Branduolinės saugos peržiūrą ir įvertinimą atlieka Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija. Branduolinės saugos peržiūros ir įvertinimo rezultatai įforminami šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytuose dokumentuose.

5. Pareiškėjas arba licencijos turėtojas, o branduolinės (atominės) elektrinės statybos vietos (aikštelės) vertinimo atveju – branduolinės energetikos objekto projektą įgyvendinantys asmenys branduolinės saugos analizei ir pagrindimui atlikti ir kitiems susijusiems dokumentams parengti bei nepriklausomam šių dokumentų patikrinimui atlikti turi teisę pasitelkti mokslinės-techninės paramos organizacijas ir nepriklausomus ekspertus, specialistus, konsultantus, tačiau atsakomybė už šių darbų rezultatus tenka arba pareiškėjui, arba licencijos turėtojui.

31 straipsnis. Branduolinės saugos peržiūra ir įvertinimas

Branduolinės sauga peržiūrima ir įvertinama šiais atvejais:

- 1) nagrinėjant šio įstatymo 32 ir 33 straipsniuose nurodytus dokumentus;
- 2) nagrinėjant šio įstatymo 21 straipsnio 4–8 dalyse nurodytus dokumentus;
- 3) nagrinėjant šio įstatymo 38 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytus dokumentus;
- 4) nagrinėjant kitus šiame įstatyme nurodytus saugos vertinimo dokumentus, kuriuos teikia pareiškėjas, licencijos ar leidimo turėtojas.

32 straipsnis. Branduolinės energetikos objekto veiklos ir kitos su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusios veiklos saugos analizės ir pagrindimo dokumentai

1. Prieš pradėdant rengti branduolinės energetikos objekto projektą, pritaikytą konkrečiai statybos vietai (aikštei), turi būti atlikta branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) saugos analizė ir pagrindimas. Šios analizės ir pagrindimo rezultatai pateikiami branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) vertinimo ataskaitoje, kuri turi būti suderinta su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija. Šios analizės ir pagrindimo metu turi būti nustatyti visi su statybos vieta (aikšte) ar jos aplinka susiję veiksniai, galintys turėti įtakos branduolinės energetikos objekto branduolinei saugai, įskaitant fizinę saugą ir avarinės parengties planavimą, ir pasiūlytos branduolinės (atominės) elektrinės statybos vietos (aikštelės) trūkumus kompensuojančios priemonės, jeigu tokių trūkumų būtų nustatyta. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija suderina statybos vietos (aikštelės) vertinimo ataskaitą tik įsitikinusi, kad statybos vietos (aikštelės) analizės ir pagrindimo rezultatai atitinka teisės aktų reikalavimus, ir gavusi teigiamas išvadas dėl branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) vertinimo ataskaitos iš Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Civilinės aviacijos administracijos, Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos. Branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) vertinimo ataskaitos peržiūros tvarką nustato Vyriausybė.

2. Pareiškėjas kartu su kitais paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytas licencijas dokumentais teikia pirminę saugos analizės ataskaitą Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai. Kiekvienam branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokui parengiama atskira pirminė saugos analizės ataskaita. Saugos analizės ataskaitos rengimo reikalavimus nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

3. Pareiškėjas kartu su kitais paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte

nurodytą licenciją dokumentais arba licencijos turėtojas kartu su paraiškos gauti leidimus, nurodytus šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose, dokumentais teikia Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai pagal statybos metu atliktas projekto modifikacijas ir pagal konstrukcijų, sistemų ir komponentų bandymų, atliktų pagal suderintą su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija branduolinės energetikos objekto pripažinimo tinkamu eksploatuoti programą, rezultatus atnaujintą saugos analizės ataskaitą. Kiekvienam branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokui parengiama atskira atnaujinta saugos analizės ataskaita.

4. Licencijos turėtojas kartu su kitais paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytą leidimą dokumentais teikia, atsižvelgdamas į bandymų, atliktų pagal suderintą su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija branduolinės energetikos objekto pripažinimo tinkamu eksploatuoti programą panaudojant branduolines ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagas, rezultatus, parengtą galutinę saugos analizės ataskaitą. Kiekvienam branduolinės (atominės) elektrinės energijos blokui parengiama atskira galutinė saugos analizės ataskaita.

5. Atlikus branduolinės energetikos objekto modifikacijas, paaiškėjus aplinkybėms, kurios nebuvo įvertintos projektuojant, statant ir eksploatuojant branduolinės energetikos objektą ar kitais nustatytais atvejais, licencijos turėtojas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatyta tvarka privalo atnaujinti branduolinės energetikos objekto saugos analizės ataskaitą. Branduolinės energetikos objekto saugos analizės ataskaitos pakeitimus galima atlikti tik suderinus su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija.

6. Atskiroms branduolinės energetikos objekto modifikacijoms, nenumatytiems projekte bandymams atlikti, kitokiems nukrypimams nuo branduolinės energetikos objekto projekto įgyvendinti ir kitais teisės aktuose ar branduolinės energetikos objekto projekte nustatytais atvejais turi būti atliekama atskira saugos analizė ir pagrindimas, kurie įforminami saugą pagrindžiančiuose dokumentuose. Šių dokumentų rengimo tvarką nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija peržiūri ir įvertina pateiktus saugos pagrindimo dokumentus, priima sprendimą dėl šių dokumentų derinimo.

7. Ne rečiau kaip kas 10 metų po šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyto leidimo išdavimo licencijos turėtojas privalo atlikti periodinę saugos analizę ir pagrindimą ir parengti periodinę saugos vertinimo ataskaitą, kurią turi pateikti Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijai peržiūrėti ir įvertinti. Tai atlikus, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas priima sprendimą dėl šios ataskaitos suderinimo. Periodinės saugos analizės ir pagrindimo metu turi būti nustatyta, ar, atsižvelgiant į teisinio reglamentavimo ir branduolinės energetikos objekto statybos vietos (aikštelės) ir (arba) jos aplinkos pasikeitimus, į konstrukcijų, sistemų ir komponentų senėjimą ir kitus saugai galinčius turėti įtakos veiksnius, yra užtikrinama, kad branduolinės energetikos objektas atitinka jo projektą, teisės aktų ir branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų reikalavimus. Jeigu nustatomi neatitikimai, licencijos turėtojas turi parengti ir įgyvendinti būtinas koreguojančias priemones, užtikrinančias branduolinės energetikos objekto atitikimą jo projektui, taip pat teisės aktų ir branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų reikalavimų tinkamą vykdymą. Periodinės saugos analizės ir pagrindimo metu taip pat nustatoma, ar radionuklidų išmetimai, jų aktyvumas, išmetimo keliai, būdai ar taškai atitinka nustatytuosius radionuklidų išmetimo į aplinką plane, ir kartu su periodine saugos vertinimo ataskaita pateikiamas atnaujintas radionuklidų išmetimo į aplinką planas. Periodinės saugos analizės ir pagrindimo atlikimo reikalavimus nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

8. Kartu su saugos analizės ataskaita Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai pateikiami branduolinės energetikos objekto projekto dokumentai, kurie yra reikalingi šiai ataskaitai vertinti. Šiuose projekto dokumentuose visos branduolinės

energetikos objekto konstrukcijos, sistemos ir komponentai turi būti nustatyti ir suklasifikuoti pagal jų atliekamas funkcijas ir svarbą saugai bei turi būti išsamiai aprašytos visos objekto saugai svarbios konstrukcijos, sistemos ir komponentai, technologiniai procesai.

9. Pareiškėjas kartu su kitais paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą licenciją dokumentais teikia derinti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo saugos analizės ataskaitą.

10. Pareiškėjas kartu su paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 ar 3 punkte nurodytą licenciją dokumentais teikia Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai pirminį branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo planą. Pareiškėjas kartu su paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą licenciją arba šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus leidimus dokumentais teikia Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai atnaujintą branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo planą. Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai teikiami su Energetikos ministerija suderinti ir pareiškėjo patvirtinti branduolinės energetikos objekto eksploatavimo nutraukimo planai.

11. Nuolatiniam branduolinės saugos vertinimui branduolinės energetikos objekto eksploatavimo ar kitos su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusios veiklos vykdymo metu licencijų turėtojai turi pateikti reguliarias saugos analizės ir pagrindimo ataskaitas. Jų pateikimo tvarką nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

12. Visus neįprastuosius įvykius branduolinės energetikos objektuose ir veiklos, susijusios su branduolinių ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagų naudojimu, metu licencijos turėtojas turi ištirti, nustatyti jų priežastis ir Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai pateikti tyrimo ataskaitą. Neįprastųjų įvykių tyrimo ataskaitų rengimo ir pateikimo tvarką nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

13. Kartu su paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktuose nurodytas licencijas ir šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus leidimus dokumentais pateikiamas su Sveikatos apsaugos ministerija suderintas radionuklidų išmetimo į aplinką planas. Radionuklidų išmetimo į aplinką planas parengiamas ir atnaujinamas vadovaujantis Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatytais reikalavimais.

14. Radionuklidų išmetimo į aplinką planas turi būti atnaujinamas ir teikiamas Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai ir Sveikatos apsaugos ministerijai derinti šiais atvejais:

1) kai Vyriausybės sprendimu planuojama pradėti projektuoti naują branduolinės energetikos objektą (kurio poveikį gali patirti ta pati gyventojų kritinė grupė, suprantama taip, kaip apibrėžta radiologinį monitoringą (stebėseną) reglamentuojančiuose teisės aktuose) greta jau veikiančio branduolinės energetikos objekto;

2) kai atsiranda nauji išmetami radionuklidai, jų išmetimo keliai, būdai ar taškai;

3) kai nustatoma, kad į aplinką išmetami radionuklidų išmetimo į aplinką plane nenurodyti radionuklidai (neplanuotas išmetimas);

4) kai gyventojų kritinių grupių narių apšvitos dozė viršija arba gali viršyti apribotąją dozę;

5) kitais šiame įstatyme nustatytais atvejais.

15. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimas dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų suderinimo priimamas ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

16. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimas dėl šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytų dokumentų suderinimo priimamas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

17. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimas dėl šio

straipsnio 7 dalyje nurodytų dokumentų suderinimo priimamas ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

18. Šio straipsnio 15, 16 ir 17 dalyse nustatyti terminai gali būti pratęsti vieną kartą ne daugiau kaip 30 dienų. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, priėmusi sprendimą pratęsti terminą, apie tai iki šio straipsnio 15–17 dalyse nustatyto termino pabaigos likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms pareiškėjui praneša raštu, kartu nurodydama termino pratęsimo priežastis.

33 straipsnis. Veiklos su branduolinėmis ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagomis ir uždarytų radioaktyviųjų atliekų atliekynų saugos vertinimas

Pareiškėjas kartu su paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 5, 6 ir 7 punktuose nurodytas licencijas dokumentais turi pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai veiklos saugos pagrindimo ataskaitą. Reikalavimus veiklos saugos pagrindimo ataskaitai nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

34 straipsnis. Saugos analizės ataskaitų ir kitų su branduolinės saugos įvertinimu susijusių techninių dokumentų rengimo, peržiūros ir įvertinimo tvarka

1. Šio įstatymo 32 ir 33 straipsniuose nurodytų dokumentų turinys, forma ir detalumas turi atitikti Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatytus reikalavimus, o juose pateikiama informacija turi būti išsami ir leidžianti objektyviai spręsti apie branduolinės saugos lygį.

2. Saugos analizės ataskaitas ir kitus su branduolinės saugos įvertinimu susijusius dokumentus peržiūri ir įvertina Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija. Saugos analizės ataskaitas ir kitus su branduolinės saugos įvertinimu susijusius dokumentus, išskyrus paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas licencijas ar leidimus dokumentus ir kitus dokumentus, kurių įvertinimo terminai nustatyti kituose šio įstatymo straipsniuose, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija peržiūri, įvertina ir priima atitinkamą sprendimą dėl šių dokumentų ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo visų reikiamų ir tinkamai įformintų dokumentų ar informacijos, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos prašomos pateikti ar patikslinti, gavimo ir nurodytų trūkumų pašalinimo. Tais atvejais, kai dėl pateiktų dokumentų apimties ir pobūdžio būtina sudaryti komisiją, sušaukti posėdį, konsultuotis su kitomis institucijomis ar vykdyti kitas organizacines priemones, dėl kurių atsakymo pateikimo terminas gali užsitęsti ilgiau negu 3 mėnesius, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimu likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui iki šio termino pabaigos, atsakymo pateikimo terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip papildomam 3 mėnesių laikotarpiui, apie tai pareiškėjui pranešant raštu.

3. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas, kai Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija išnagrinėja saugos analizės ataskaitas ir kitus branduolinės saugos pagrindimo dokumentus, remdamasis šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis, atliktų patikrinimų rezultatais, priima sprendimą dėl branduolinės energetikos objekto ar veiklos atitikties branduolinės saugos reikalavimams.

SEPTINTASIS SKYRIUS BRANDUOLINIŲ IR RADIOLOGINIŲ AVARIJŲ IR BRANDUOLINIŲ INCIDENTŲ PREVENCIJA IR AVARINĖ PARENGTIS

35 straipsnis. Branduolinių ir radiologinių avarijų ir branduolinių incidentų prevencija

Licencijos turėtojas visais branduolinės energetikos objekto gyvavimo etapais arba

atitinkamos veiklos vykdymo laikotarpiu, siekdamas užkirsti kelią branduolinėms ir (ar) radiologinėms avarijoms, branduoliniams incidentams ir kitiems neįprastiesiems įvykiams, išvengti jų pasikartojimo ir užtikrinti saugą branduolinės energetikos srityje bei toliau ją gerinti, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko nustatyta tvarka privalo nuolat analizuoti savo ir kitų asmenų, veikiančių branduolinės energetikos sektoriuje, patirtį, ja dalytis ir imtis būtinų prevencinių ir (ar) koreguojančių priemonių, užtikrinančių branduolinės saugos reikalavimų tinkamą vykdymą.

36 straipsnis. Pranešimas apie branduolines ir radiologines avarijas, branduolinius incidentus ir kitus neįprastuosius įvykius

1. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija yra valstybės įgaliota institucija perduoti ir priimti informaciją pagal 1986 m. Konvenciją dėl ankstyvo pranešimo apie branduolinę avariją, pagal 1987 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimą 87/600/Euratomas dėl Bendrijoje nustatomos skubaus pasikeitimo informacija radiologinės avarijos atveju tvarkos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 1 tomas, p. 337) ir pagal tarpvalstybinius dvišalius susitarimus.

2. Licencijų turėtojai privalo nedelsdami pranešti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai apie įvykusias branduolines ir radiologines avarijas, branduolinius incidentus ir kitus neįprastuosius įvykius. Pranešimų perdavimo tvarką nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

37 straipsnis. Neįprastųjų įvykių tyrimas ir klasifikavimas

1. Licencijos turėtojas neįprastuosius įvykius branduolinės energetikos objektuose ir su branduolinių ir (arba) branduolinio kuro ciklo medžiagų naudojimu susijusioje veikloje turi klasifikuoti vadovaudamasis TATENA Tarptautine branduolinių ir radiologinių įvykių skale (INES).

2. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija nepriklausomai nuo licencijos turėtojo analizuoja neįprastuosius įvykius ir, vadovaudamasi atlikta analize, galutinai patvirtina jų klasifikaciją.

3. Licencijos turėtojai, remdamiesi neįprastųjų įvykių tyrimų rezultatais ir išvadomis, turi parengti ir įgyvendinti priemones tokiems ir panašiems įvykiams išvengti.

38 straipsnis. Avarinė parengtis

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymu, turi būti parengtas ir reguliariai tikslinamas valstybinis gyventojų apsaugos planas branduolinės avarijos atveju. Šiame plane turi būti numatomos priemonės apsaugoti Lietuvos Respublikos gyventojus, jų turtą ir aplinką nuo branduolinės avarijos ir jos sukeltamų radiologinių padarinių, nesvarbu, ar radiologinio pavojaus šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, ar už jos ribų.

2. Rengiant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą planą, turi dalyvauti kompetentingos valstybės ir savivaldybių institucijos ir atitinkamų licencijų turėtojai. Licencijų turėtojai ar pareiškėjai turi teikti visą reikiamą informaciją apie galimas avarijas branduolinės energetikos objekte ir jų padarinius. Licencijų turėtojai neturi teisės daryti jokios įtakos sprendimų dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto plano nustatymo, tvirtinimo, tikslinimo ir (ar) pakeitimo priėmimui. Atitinkamus sprendimus teisės aktų nustatyta tvarka priima įgaliotos valstybės ir (ar) savivaldybių institucijos.

3. Įvykus avarijai ar branduoliniam incidentui, atitinkamos licencijos turėtojas turi dalyvauti vykdant valstybinį gyventojų apsaugos planą branduolinės avarijos atveju, teikti reikiamą informaciją šiame plane nurodytoms institucijoms.

4. Avarinės parengties planai turi būti parengti visuose branduolinės energetikos objektuose ir galioti (su atitinkamais pakeitimais) iki šių objektų eksploatavimo nutraukimo pabaigos. Šie planai turi būti ne rečiau kaip kartą per metus išbandomi rengiant mokymus ir pratybas. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas nustato

specialiuosius reikalavimus avarinei parengčiai ir derina avarinės parengties planus. Branduolinės energetikos objektų avarinės parengties planus tvirtina licencijos turėtojas.

5. Pareiškėjas kartu su kitais paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytas licencijas dokumentais, turi pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai pirminį avarinės parengties planą.

6. Pareiškėjas kartu su kitais paraiškos gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą licenciją arba šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus leidimus dokumentais turi pateikti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai galutinį avarinės parengties planą.

7. Pareiškėjas, siekiantis gauti šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą licenciją, ir licencijos turėtojas, siekiantis gauti šio įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus leidimus, turi patvirtinti, kad avarinės parengties planai yra tinkamai išbandyti. Šių bandymų tvarką nustato Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas.

AŠTUNTASIS SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMAS

39 straipsnis. Visuomenės informavimo privalomumas

1. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija ir šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytų licencijų turėtojai privalo informuoti valstybės ir savivaldybių institucijas ir visuomenę, taip pat kitus asmenis, kurių ūkinė komercinė veikla yra tiesiogiai susijusi su atitinkamo licencijos turėtojo vykdoma licencijuojama veikla, apie branduolinės saugos užtikrinimo būklę, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija skelbia viešus pranešimus apie branduolinės saugos reikalavimų vykdymo priežiūros rezultatus.

2. Branduolinės energetikos objektus eksploatuojančios organizacijos privalo informuoti gyventojus apie avarinės parengties planuose numatytas priemones, galinčias turėti įtakos įprastinėms gyvenimo sąlygoms.

40 straipsnis. Duomenų Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registrui teikimas

Licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose, turėtojas privalo teisės aktų nustatyta tvarka teikti duomenis apie branduolinės energetikos objekte turimus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius ir darbuotojus, dirbančius su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registrui.

41 straipsnis. Skubi informacija

1. Įvykus branduolinei ar radiologinei avarijai ar branduoliniam incidentui branduolinės energetikos objekte, taip pat branduolinei avarijai, radiologinei avarijai ar branduoliniam incidentui, susijusiam su branduolinių ir (ar) branduolinio kuro ciklo medžiagų naudojimu, atitinkamos licencijos turėtojas privalo nedelsdamas pateikti informaciją avarinės parengties planuose nustatyta tvarka.

2. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija teikia informaciją Lietuvos Respublikos ir tarptautinių teisės aktų nustatyta tvarka kitoms valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms apie branduolinių ir (ar) radiologinių avarijų ar branduolinių incidentų technines aplinkybes, likvidavimo eigą ir padarinius, taip pat prognozuojamą arba nustatytą branduolinio įvykio klasę pagal INES skalę ir rekomenduojamus gyventojų apsaugomuosius veiksmus.

42 straipsnis. Ataskaitos

1. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija viešai ir reguliariai skelbia informaciją apie branduolinės saugos būklę Lietuvos Respublikoje.
2. Licencijos, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose, turėtojas ne rečiau kaip kartą per metus privalo viešai paskelbti informaciją apie branduolinės saugos būklę atitinkamame objekte.

DEVINTASIS SKYRIUS

BRANDUOLINĖS SAUGOS MOKSLINĖ-TECHNINĖ PARAMA

43 straipsnis. Branduolinės saugos mokslinės-techninės paramos paskirtis

Branduolinės saugos mokslinės-techninės paramos sistemos paskirtis – padėti Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai atlikti jai pavestas reglamentavimo ir priežiūros funkcijas ir licencijų turėtojams užtikrinti ir gerinti branduolinę saugą. Ši parama gali būti teikiama teikiant konsultacijas, projektuojant, konstruojant, atliekant mokslo tiriamuosius, ekspertinius ir kitus darbus, kuriems atlikti reikalinga aukšta mokslinė-techninė kvalifikacija, kompetencija, specialiosios žinios ir įgūdžiai.

44 straipsnis. Branduolinės saugos mokslinės-techninės paramos sistema

Branduolinės saugos mokslinės-techninės paramos sistemą sudaro:

- 1) studijų, mokslo tiriamųjų, projektavimo ir konstravimo, konsultavimo ir kitą veiklą vykdančios Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių įstaigos ir kiti juridiniai asmenys – mokslinės-techninės paramos organizacijos (toliau – MTPO), turinčios būtiną mokslinę-techninę kvalifikaciją, kompetenciją, specialiųjų žinių ir įgūdžių branduolinės saugos užtikrinimo, reglamentavimo ir priežiūros srityse;
- 2) ekspertai, konsultantai, turintys būtiną mokslinę-techninę kvalifikaciją, kompetenciją, specialiųjų žinių ir įgūdžių branduolinės saugos užtikrinimo, gerinimo, reglamentavimo ir priežiūros srityje.

45 straipsnis. Branduolinės saugos mokslinės-techninės paramos sistemos veiklos principai

Prenkiant konkrečius darbų vykdytojus, turi būti užtikrintas darbų vykdytojų nešališkumo principas. MTPO arba ekspertai, konsultantai, dalyvavę rengiant branduolinės energetikos objektų projekto dokumentus arba branduolinei saugai vertinti reikalingus pareiškėjo dokumentus licencijai gauti ar licencijos turėtojo užsakymu, negali dalyvauti vykdant tų pačių dokumentų peržiūrą ir įvertinimą. Apie šio reikalavimo įvykdymą ir savo nešališkumą MTPO ir ekspertai, konsultantai privalo deklaruoti jų parinkimo, vykdomo teisės aktų nustatyta tvarka, metu.

DEŠIMTASIS SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

46 straipsnis. Atsakomybės teisiniai pagrindai

Asmenys, nesilaikantys, nevykdantys ar pažeidę šį įstatymą ir kitus branduolinę saugą reglamentuojančius teisės aktus, atsako šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

47 straipsnis. Baudos

1. Juridiniam asmeniui, kuris nesilaiko šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų branduolinės saugos, radiacinės saugos vykdant branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, fizinės saugos reikalavimų ir dėl to yra ar gali būti pažeidžiami saugos barjerai ir (arba) į aplinką išmetamų radionuklidų aktyvumas viršija nustatytas normas, ir (arba) darbuotojų apšvitos dozės viršija nustatytas normas, taip pat kuris nesilaiko reikalavimų, atsirandančių dėl Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių

branduolinio ginklo neplatinimo įsipareigojimų, ir tai yra susiję su dideliais branduolinių medžiagų kiekiais, apibrėžtais TATENA, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas turi teisę skirti baudą nuo 0,75 procento iki 3 procentų bendrųjų metinių pajamų, gaunamų iš atitinkamos licencijuojamos veiklos. Jeigu 3 procentai juridinio asmens bendrųjų metinių pajamų, gaunamų iš licencijuojamos veiklos, yra mažiau negu 144 810 (vienas šimtas keturiasdešimt keturi tūkstančiai aštuoni šimtai dešimt) eurų arba tokios veiklos mastą apskaičiuoti yra sunku arba neįmanoma, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas turi teisę skirti baudą nuo 36 202 (trisdešimt šešių tūkstančių dviejų šimtų dviejų) iki 144 810 (vieno šimto keturiasdešimt keturių tūkstančių aštuonių šimtų dešimties) eurų.

2. Juridiniam asmeniui, padariusiam pakartotinį šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pažeidimą, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas turi teisę skirti baudą nuo 1,25 procento iki 5 procentų bendrųjų metinių pajamų, gaunamų iš atitinkamos licencijuojamos veiklos. Jeigu 5 procentai juridinio asmens bendrųjų metinių pajamų, gaunamų iš licencijuojamos veiklos, yra mažiau negu 289 620 (du šimtai aštuoniasdešimt devyni tūkstančiai šeši šimtai dvidešimt) eurų arba tokios veiklos mastą apskaičiuoti sunku arba neįmanoma, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas turi teisę skirti baudą nuo 72 405 (septyniasdešimt dviejų tūkstančių keturių šimtų penkių) iki 289 620 (dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių tūkstančių šešių šimtų dvidešimties) eurų.

3. Juridiniam asmeniui kartu su šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais baudomis gali būti teikiami privalomi vykdyti nurodymai, nustatyti šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1175](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13572

48 straipsnis. Baudų skyrimo ir vykdymo tvarka

1. Baudos, nustatytos šio įstatymo 47 straipsnio 1 ir 2 dalyse, skiriamos Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įsakymu. Baudos skyrimą inicijuoja atsakingas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos darbuotojas, nustatęs galimą pažeidimą. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas, gavęs atsakingo Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos darbuotojo pranešimą, kuriame nurodomos nustatyto galimo pažeidimo aplinkybės ir pavojingumas, sušaukia posėdį dėl baudos skyrimo. Apie posėdį nedelsiant, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po to, kai priimamas sprendimas sušaukti posėdį dėl baudos skyrimo, informuojamas juridinis asmuo, kuriam ketinama skirti baudą, ir atsakinga valstybės institucija, kontroliuojanti priskirtą sritį ir raštu pateikusi informaciją apie galimą pažeidimą. Juridinis asmuo, kuriam ketinama skirti baudą, iki posėdžio pradžios gali pateikti turimus įrodymus, susijusius su nustatytu galimu pažeidimu, įrodančius, kad pažeidimas nebuvo padarytas, patvirtinančius lengvinančias aplinkybes, ar kitus reikalingus įrodymus. Posėdis dėl baudos skyrimo turi būti surengtas ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo sprendimo sušaukti posėdį dėl baudos skyrimo priėmimo dienos.

2. Juridinis asmuo, kuriam ketinama skirti baudą ar bauda yra paskirta, ir kiti suinteresuoti asmenys turi teisę susipažinti su Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos surinkta medžiaga, išskyrus medžiagą, kuri yra valstybės, tarnybos ar komercinė paslaptis, bet kuriuo momentu nuo pranešimo apie pažeidimą surašymo momento iki sprendimo dėl baudos skyrimo ar neskrymo įsigaliojimo dienos.

3. Posėdyje dėl baudos skyrimo gali dalyvauti ir savo paaiškinimus pateikti juridinio asmens, kuriam ketinama skirti baudą, atstovai ir kiti suinteresuoti asmenys, taip pat asmenys, kurių dalyvavimas reikalingas klausimui dėl baudos skyrimo tinkamai išnagrinėti (liudininkai, ekspertai, specialistai ar kiti asmenys). Juridinio asmens, kuriam ketinama skirti baudą, atstovų ar kitų asmenų neatvykimas nekliaudo rengti posėdį. Posėdis yra viešas, išskyrus atvejus, kai Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas, siekdamas apsaugoti valstybės, tarnybos ar komercinės paslaptis, nusprendžia nagrinėti ginčą uždaramame posėdyje.

4. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po posėdžio dėl baudos skyrimo priima galutinį sprendimą dėl baudos skyrimo ar neskyrimo. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įsakymas dėl baudos skyrimo ar neskyrimo išsiunčiamas organizacijai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos.

5. Bet kuriuo baudos skyrimo procedūros momentu Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas turi teisę duoti nurodymus atsakingiems Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos darbuotojams papildyti surinktą medžiagą.

6. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija inicijuotą baudos skyrimo procedūrą pabaigia ir priima atitinkamą sprendimą dėl baudos skyrimo ar neskyrimo ne vėliau kaip per 90 dienų nuo pranešimo apie pažeidimą surašymo dienos.

7. Skiriant baudą, atsižvelgiama į:

- 1) pažeidimo pavojingumą;
- 2) pažeidimo trukmę;
- 3) pažeidimo sukeltus padarinius;
- 4) atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes.

8. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pažeidimą padaręs juridinis asmuo savo noru užkirto kelią pažeidimo padariniams, padėjo nustatyti pažeidimo aplinkybes, nedelsdamas ėmėsi priemonių pašalinti pažeidimą, atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą.

9. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad juridinis asmuo kliudė nustatyti pažeidimo aplinkybes, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą, nepaisydamas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus, arba pakartotinai įvykdė pažeidimą, už kurį jam jau buvo paskirtos šio įstatymo nustatytos baudos, arba nevykdė atsakingų valstybės institucijų, kontroliuojančių priskirtą sritį, nurodymų dėl nustatytų pažeidimų pašalinimo.

10. Skiriamos baudos dydis privalo būti proporcingas padarytam pažeidimui, jo pavojingumui, trukmei ir sukeliamiems padariniams. Skiriamos baudos dydis, neviršijant šio įstatymo 47 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų dydžių, nustatomas įvertinus šio straipsnio 7 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytas aplinkybes ir vadovaujantis teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais. Nustatytas baudos dydis mažinamas, jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, arba didinamas, jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, pinginės baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į tokių aplinkybių skaičių ir reikšmingumą.

11. Už tą patį pažeidimą gali būti skiriama tik viena bauda. Baudos skyrimas neatleidžia juridinio asmens, kuriam skiriama bauda, nuo pareigos, už kurios nevykdymą paskirta bauda, vykdymo teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

12. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko paskirta bauda sumokama į valstybės biudžetą per 3 mėnesius nuo Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimo dėl baudos skyrimo įsigaliojimo dienos. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimas įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimas dėl baudos skyrimo įsigalioja po 30 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos, jeigu per tą laiką įstatymų nustatyta tvarka nebuvo apskųstas teismui.

13. Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko sprendimas dėl baudos skyrimo yra vykdomasis dokumentas. Jeigu šis sprendimas neįvykdomas, jis turi būti priverstinai vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

14. Šio įstatymo 47 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti pažeidimai tiriami, nagrinėjami, sprendimai dėl baudos skyrimo skundžiami ir vykdomi Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka, kiek šios tvarkos nereglementuoja šis įstatymas.

VIENUOLIKTASIS SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

49 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 51 straipsnį, įsigalioja 2011 m. spalio 1 d.

2. Šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalis taikoma po šio įstatymo įsigaliojimo pradėtiems įgyvendinti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių projektams.

3. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija per vienus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos peržiūri galiojančias licencijas ar leidimus, išduotus iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, ir, jeigu šis įstatymas nustato kitokias licencijų ar leidimų rūšis ar veiklos, kuriai išduota licencija ar leidimas, sąlygas, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininkas juos panaikina, jeigu veiklai, kuriai buvo išduoti licencija ar leidimas, vykdyti, vadovaujantis šiuo įstatymu, licencija ar leidimas nėra reikalingi, pakeičia išduotus licencijas ar leidimus arba raštu praneša licencijos ar leidimo turėtojui, kad licencija ar leidimas nebus keičiami. Reikiamiems pakeitimams atlikti Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija gali pareikalauti iš licencijos ar leidimo turėtojo reikalingų dokumentų. Licencijos ar leidimo turėtojas šiuos dokumentus privalo pateikti ne vėliau kaip per Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis negu 3 mėnesiai. Pateikti dokumentai nagrinėjami ir licencijos galiojimo sąlygos keičiamos šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka. Laikotarpiu iki Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko atitinkamo sprendimo priėmimo licencijos ar leidimo turėtojas gali tęsti savo veiklą, vykdydamas licencijuojamos ar leidimu reguliuojamos veiklos sąlygas pagal galiojančius licenciją ar leidimą.

50 straipsnis. Ataskaitų Europos Komisijai teikimas

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija teikia Europos Komisijai 2009 m. birželio 25 d. Tarybos direktyvos 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema, įgyvendinimo ataskaitą pirmą kartą ne vėliau kaip 2014 m. liepos 22 d., o po to – kas treji metai, atsižvelgdama į Branduolinės saugos konvencijoje nustatytus peržiūros ir pranešimų teikimo etapus.

51 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

Vyriausybė ir kitos šiame įstatyme nurodytos institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo pagal kompetenciją parengia ir patvirtina šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

**BRANDUOLINĖS IR DALIOSIOS MEDŽIAGOS IR JŲ KIEKIAI, KURIŲ
ĮSIGIJIMUI, TURĖJIMUI IR NAUDOJIMUI REIKALINGA VALSTYBINĖS
ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJOS IŠDUODAMA LICENCIJA**

Eil. Nr.	Branduolinė arba dalioji medžiaga	Pavidalas	Kiekis
1.	Plutonis ^{a)}	Neapšvitintas ^{b)}	5 g ar daugiau
2.	Uranas 235	Neapšvitintas ^{b)} uranas, įsodrintas urano 235 izotopu daugiau negu gamtinis uranas	5 g ar daugiau
3.	Uranas 233	Neapšvitintas ^{b)}	5 g ar daugiau
4.	Panaudotas branduolinis kuras	Nuskurdintas ar gamtinis uranas, toris ar daliaisiais izotopais įsodrintas kuras	Bet koks kiekis
5.	Neptūnis 237, americis 241, americis 242m, americis 243, kiuris 243, kiuris 244, kiuris 245, kiuris 247, kalifornis 249, kalifornis 251	Atskirto nuo kitų izotopų pavidalo	5 g ar daugiau

Pastaba:

^{a)} visoks plutonis, išskyrus plutonį, kuriame plutonio 238 izotopo koncentracija didesnė kaip 80 proc.;

^{b)} branduoliniame reaktoriuje neapšvitinta medžiaga arba branduoliniame reaktoriuje apšvitinta medžiaga, neekranavus vieno metro atstumu skleidžianti jonizuojančiąją spinduliuotę, kurios dozės galia – 1 grėjus per valandą (1 Gy/val.) ar mažesnė.

Lietuvos Respublikos
branduolinės saugos įstatymo
2 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/117/Euratomas dėl radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro vežimo priežiūros ir kontrolės (OL 2006 L 337, p. 21).
 2. 2009 m. birželio 25 d. Tarybos direktyva 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL 2009 L 172, p. 18).
-

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1175](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13572
Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 47 straipsnio pakeitimo įstatymas